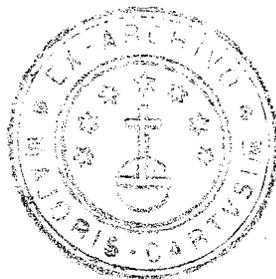

ARCHIVES DE LA GRANDE CHARTREUSE

A-5

230 c

CHARTREUSE de SEITZ

➤ Vâl-Saint-Jean-Baptiste ➤

(PROVINCE D'ALLEMAGNE SUPÉRIEURE)

Documents

Ex Codicibus Ven. Patris Domni Palemonis BASTIN

slavnega najčijega kartunijanskega samostana v stari konjiški župniji.

Župnija sv. Duha v Brečah je jedna in med starijih hčerke, katere je v teku let podila in vgojila slava mati, Konjiška nadžupnija. Kato pa je celo primerno, da opišuje cerkveno razmere župnije sv. Duha, v misel vnamemo tudi ngodovino Konjiške nadžupnije.

Nadžupnija sv. Jurija v Konjicah spada med najstarejše župnije naše prelpe škafje ter se v listinah omenja že l. 1146.¹⁾ Ustanovili so jo hux dvoma oglejski pčaki. V prvi polovi, dvanajstega veka je obsegala ne le vse cerkve in kraje sedanje občine Konjiške dekanije, nego tudi Laporje in Poličane. Po letih se je sicer skučil njen obseg, a navadi tega se ni manjšala njena starodavna slava; proslavljajo jo njene hčerke, župnije od nje ustanovljene, proslavljata pa jo klasi dva samostana, katera je bogoljubnost, srednjega veka v njenem okraju, v blagov. d'oučtva ustanovila, namuč Hajekloster in Studenice.

Hajekloster.

Hajekloster v neki samoti na Konjiško goro, nekdanj svetoslaven samostan, sedaj nauvalina, je na kartunijane ustanovil mejni grof Otokar v. najkuš' že l. 1157.²⁾ ali kakor drugi tudijo, l. 1163.³⁾ ustanovno pismo pa je bilo navejeno že l. 1165, tedaj po ustanovnikovi smrti, kajti mejni grof Otokar v. je umel že 31. decembra 1164 v Breču na Czerkem.

1.) Hahn, Nekundenbuch, I., 261.

2.) V. A. Bauer, Annales Ducatus Styriae, I., 672; isti Staat- u. Kirchengeschichte d. Herz. St., III, 24-26, 345 in 440; Marian, Gesch. d. Herzogt., III, 6. uen. str. 342; V. B. v. Winkler, Ober- u. nologische Gesch. d. Herz. St., 40 in drugi.

3.) A. Reichl, Kurzer Abriss der steir. Landesgesch., 17.

O tem preslaunem samostanu je nepokradni lauantinski škof Anton Martin Slomšek objavlil v *Obzrtincah* na l. 1862¹⁾ obširen postavek, katerega navadi njegove zanimive vsebine tukaj do slavnostima:

„Otokar V.,
stajerski mejni grof, ustanovnik, ničkega samostana
kartuzijanskega na Slouenskem.

Popotnik, kateri in Kranjsko pripodjansko puek pore gro, ali pa in Selja, skan Oramlje na Oro, vinsko hodi, najde v temem dolu sv. Janena Kristitelja, med visokimi hribi na malim potokom zelo velike pravvaline, obširnega nidozja, in vpraša, kaj je svoj dni v tem skritem katu bilo? — Kdo je to poslopje postavil? — Kdo v njem prebival? Kamo so nekdanji prebivalci in tega samostnega pola, in kateri souvražnik je tako nidozja tako neusmiljeno porušil? Popotnik siveč starega gojjanca, ki ravno mimo pravvalin pride, s sivo glavom in medlega lica. Na palico se naslanja in popotniku pripoveduje, rekoč: Tukaj poglejte stari samostan, kajekloster imenovan, v katerem so svoj dni beli menihi prebivali. Tamo v unem tesnem katu so njihove celice stale; vsaki je imel svoj poseben vrt, vsaki svojo posebno delavnico. Bili so minarji, strugarji, urarji, in kar je bilo na domačijo potrebnega, vse so doma pripravljali. Imeli so pekarnjo, svojega kovača in sodarja; le svojega mesarja niso imeli, nato, ko meso nikdar jedli niso, kakor tudi petek, kedav je sveti Božič v petek padel. Vidite tamo ~~le~~ ribnike in kelega marmojja, v kojih so ribe, ne ribe plavale; kdaj jih pa mah kovača. Kobera ženska ni smela čen samostanske dvori; le monki smo v njihove cerkev hodili, katero tam na hribom poduto vidite. Bila je zelo visoka in pa bela, v mlekom smo jo belili, katerega so in vsch četirih peistav nato uporabili. Nedav je po mostovnu procesija bila, smo psi monje goveč siveč nosili. Slouenj samostana so v kapelici Kristusovega tepljenja kapucinov in Selja ženskemu polu sveto meso služili. Beli menihi bili so nam gojjanecem dobri gospodarji, in pa pobožni monje. Kedav je sk enajstih po noči ruan

napel, so postali in šli v cerkev polnačnice popevat. Pogledite tam v podrueni cerkvi stane, cerkvene stole, v kajih so slušabniki božji Bogu glasno hvalo prepevali. Je poldne odpravil, smo lahko brenjani od vseh krajev na Kosilo pileteli, morda je dobil jesti, če je le šlico nekaj prinesel. Tudi žen, ske, katere v samostan niso smele, so imele svoj obed tamo v uni gostilnici, ki na cesti sedaj na pol podruena stoji. Če najdete nad samostanskimi dvermi in kamenja, vrenana hleba, ka, teva sta bila stalna mera na pšenjake in rešenjake, ki so jih delavci na dan prejimali. On je tlačan naono kako uno kamudil, mu gospod prakurator ali skrbnik niso našlega pekli; berič je moral daleč od tlačana ločati. Smo hodili dačo plačevati, in ni imel skrbnik kmetu pinajja odvajati, hitro je letel in hlebec kuha prinesel, da bi dolžen ne postal, in ubogemu kmetu kiivice ne staval.

Beli menihi niso med sehoj govorili, namun duakrat na teden, kedav so skupaj obedovali. Kedav je eden drugega sročal, se mu je priklonil, rekoč: „Memento mori! Spomni se smrti!“ Duakrat v tednu v lepem vremenu so hodili vsi skupaj v goro na spuehod; in stvaci smo jih željno čakali, kajti so nam svete podobe, svetinje in kričke delili, če smo jim kričevanski nauk dobro znali, česar so nas sprašali. V Rajčkem samostanu je suje dni hlapec kolje šivel, kakav kdaj gospod šivi. Menihi so kdaj pregnani, nida vje podeto na njimi šaluje, in v podu, tijo šalujemo tudi mi ubogi brenjani; — naša sročja je v menihi in tega samotnega krajja odšla. — Tako stari moš sk palci pové, se ponižno poslani, in polagoma siva maček memo starega samo, stana kovačiv. Malokdo mladih, ne od tega nauvaljenega samostana kaj nauedati; popuej kakov dvo rada pomjeta, bo težko kdo vedel, kaj je v tej glahini, nekda j imenitnega stalo, kaj tanj Duaktince prihodnim navodam povedo, kdo je tati nekdanji samostan postavil, kdo v njem pehival in kdo ga je nauvalil, kakav se v Spitalički kroniki in v drugih pismih napisano najde.

Pred sem sto leti so bile po teh gorah in dolinah kraj Konjje, strašne poševne; diuja kuvina je po teh planinah ~~pehivala~~ in ravninah pehivala; volki in medvedi so bili v teh krajih doma. Ni bilo peste, ne pata, tudi krajje stene ni bilo najti; nekdanji viteni in drugi magošni

pospodje so hodili večsah v te puščave na lov. Mnogim teh kovaških planin so pa tudi ne vedo, s te planjave ležale, in po ravninah so peljale stare ceste, ki so jih nekdanji Kimjani in daskega na Ogerško imeli. Ob cestah so stala stara mesta in postanki nekdanjih rimskih selišč. Tudi silahno truje po goricah je dajala dobro vinco, če je ravnino le malo vinogradov bilo. Velikani so si v tem času načeli na visočinah trdne gradove vidati, naj bi se ločje sovražnih napadov varovali, so pa tudi gostokrat sami popajji bili; tev so popotnike napadali in sosede nadlegovali; le močnejši je večidel pdirjal.

Tako je bila tiste starodavne čase naša slavenska domovina krog Selja, veliko let djeotanuu pridruženaa, in kovaškim vojvodam v oblasti, kateri so jo le malo kdaj obiskali. Prvanajstem stoletju po Kristusu je te naše naravičene, pa rodovite kraje Otakar v. Traungavski, mejni grof Štajerski, po svojem stricu Bernardu, kovaškem vojvodi nadobil, in prišel leta 1154 svojo ded, sično gledat, tev posuudet, kako se kaj njegovim novim podložnikom godi. Traungavski pla, danji in mesta Štajerija na goznejem Avstrijskem doma, so leno Štajersko vojvodino ustanovi, li, in ji dali ime, Štajerska". Bili so večidel mišni, in do hruvoljni uladajji, ki so kakor početje s svojimi podložniki ravnali, in na nje prav po početovski skuheli, cerkve in samostane vidali; naj bi se ljudstvo in obračevalo, kričanska vora pascuatala in kraji polepišali. Po svojih obha, del skan, deñelo so pravde sklenali, nandračene posede pomiravali, in vsakemu njegovu pravici, so spoznali. Obiskavali so svoje ravnale (podložne grajiščke) na visokih graščicah, so jim dajali posebne pravice, hodili pa tudi in gradov v bližnje doline na lov, deloma na kratak čas, deloma pa tudi podložnim v kovašt, naj bi se največina preveč ne naplodila in posedom škodi ne delala. Po takih svojih lovih so se lahko prepričali, kako se ubogim kmetom godi, so pa tudi spoznali, česar je temu ali unemu kraju potreba. Tako je došel Otakar v. v Kranji, se, v svoje pridruževane slavenske kraje.

Vitev Kranjski Leopold svojega toliko milega uladajja na svojem visokem gradu spro, štovano sprejme in veličastno skan več dni pogosti. Kavedi Otakarju v Kranjskih gorah velik lov, povabi mnogo posedov na strel in ukañe svojim slušavnim lausem, naj imenitnega

gosta v take kraje nastanijo, kjer je veliko kverine.

Mjutro zgodaj se odpravijo, pešo v lauskim puščjem prek Nanjške gore v naravnice loge, kjer so se med kašatimi jelkami jeleni pasli. Lovci se nandelijs, in pustijo Otokarja same, ga stati in kverine čakati, katero so lauski psi gonili. Otokar v tihem samoti premišljuje, kako se je svoje dni v teh krajih godilo, kako so njidovski Slovenci pod lipa, kmeti pod hrastom svoj jim malikom darovali, in tudi svoje otroke klali, domišljeno jeno ravnaljenih malikov davnit. Šlijal je bliku pripoved od groznitega smaja, kateri je v Nanjški gori nasajal, kateremu so morali otroke darovati, da ni Nanjje in doline nalil, kakor abotni ljudje se v sedanjih časih hal, ljajo, Slovenci, če ravno krišeni, so bili pendar toliko nevedni, da se njih veliko prav prekiča, ti ni znalo. Prebivalci teh rodovitih krajev, svoje dni od sovražnih Avarov stiskani, od divjih kladivarov večkrat obronani in poškani, so živeli v velikem strahotv. Zemlja je bila slabo obdelana, ki bi lahko ljudi bogato redila. Pač je potuha v tem naravnem kraju samostana, v kojem bi pobožni menihi sluhbo božjo obhajali, ljudi svete vere učili, pa tudi na obdelovanje zemlje skrbeli. Namišljen v te svoje sklepe, čije Otokar lausko rogaje trobiti, psi goniti in gonjacev vsik bliñj in bliñj odmevati. Šdaj puidere velik jelen v visokimi rogovi skov gošč, in naglo napne Otokar svoj lok, ustrel kakov blišk, in globoko jelena med reha radene, ki se ostreljen pred njim na potokom v drugo goščavo podi. Otokar po kvačem sledu na kverino hiti, in daleč od drugih lovcev v dobruvo najde. Mes truden in spehan se na navnini pod kašati dob vleče, in prav sladko nadremlje. Vspanju se mu sv. Ivan krstitelj prikaže v dolgo belo haljo obličin, ki mu veli, naj takim menihom v tem kraju samostan postavi, kateri bodo take bele halje nosili, kakov njega v njej vidi. Ravno hoč Otokar svetnika popuasiti, kje taki menihi prebivajo, kar ga bliñnji hrup sdrami. Otokar spregleda, in vidi najca v svojem kuilu, ki je pred psi pribehal, in se v njegov plašč skril. Šjubenniva mogočni gospod vpehanega najca svoj ravnikov stme, ga pogladi in mu spet prousti da; po lepih senjah in po tej prikanini pa spozna, da je volja božja, naj v tem kraju samostan postavi, in ga po najcu, kateri je k njemu pribehal, Raje (Rajeklovitev ali Rajčki samostan) imenuje, ki ni bil prvi Martunjanski na

Kemskem, kakor Nemci tudijo, ampak na Slovanskem, kar pútno puščá njegovo slovensko ime. Se vidi popotnik med nekdašnjim samostanom in med Spitaličem, sk. nanašeni pesti pisok, vidan krič, kjer se je to prigodilo, katere spomenik so nekdašnji menihi bili poridali.

Kar je pobožni Otakar sklenil, je hotel tudi ngostoviti, kajti je tiste čase maš beseda, več veljala, kakor kdaj prisega velja. Pogodil se je s Monjiškim pitenom Leopoldom na tisto dolino in na ~~tisto~~ hribe, ki so jo od vseh krajev okrajali, ter je vse pripravil, cerkev in samostan vidati, pa še ni vedel, kje so tisti menihi, katere mu je sv. Vnan Kristitelj nannanil. Po dolgem pouvedovanju Otakar xue, da taki beli menihi v neki puščavi na Francanem puehivajo in se po kraju Kar, tuš, v kojem nelo ostro živijo, Kartunijani ali Kartajnariji imenujejo, katerih načelnik in duhovski pč je sv. Bruno leta 1034 bil. Otakar pošlje dva svojih najvuestejših dvoznikov na Francanko prosit, naj mu menihov na novi samostan Najški pošljejo.

Devet let po tej prigodki je bil samostan poridan, cerkev sv. Vnanu Kristitelju posvečena, in prišli so leta 1165 prvi beli menihi, Kartajnariji v to samoto, svetega Vnana Kristnika dolina imenuvano puehivat. Otakar in njegova sin sta samostanu veliko lepoga posvetva darovala, kar ustanovno pismo Najškega samostana kaže, katere se poslovenjeno tako glasi:

„Otokar, mejni grof Stajevski, vsem kriščanskim uenim pomniti dajem, kako sem ved Kartunijanske samote v mejne kraje svoje dežele preselil. Tedaj v hvalo vsegamo gačnega Boga sem obljubo, še v velikim poželjenjem svojega meca, dolgo poprej stavjeno, svečno dopolnil, in naj hi pomagel bil svoje želje poprej doseči, sem se po poslancih Apostolski milosti (papežu) pripravil, naj hi s svojo oblastjo pripomogli, opominuaje pravili in v Gospodu nanačili, in svete sčete prejimenovanega reda na majo malho pridobili. Tako sem podpiran po toliki pui, pomogi načeto delo skan božjo milost dogotavil. Je trg, ki se vplah Manjice imenuje, v Oglej, skem sčastov (patrijahiji), blinu katerega leni pristava od visocih hribov ograjena, prej rečenemu redu najprijetnejša, na kateri pristavi sem v čast Gospoda našega Jezusa Kristusa in svete njegove Pavadnice, vselej Device Marije, in sv. Vnana Kristitelja in vseh svetnikov, pamo, stan precastnemu redu postavil, in sem to pristavo rauno tam v magošno palko na altav

polažil itd. To se je srečno zgodilo leta 1165. po učlavenju Gospodarjem, kedar je Ulekan, dev III. na apostolskem prestolu sedel, cesar Friderik vladal, Uleh na Anglejski stolici, Spani, lij prednik v Kartinu, Beremund pa prednik tega sela bil. Amen.

To je bila poslednja pohašna ustanova milega vladarja, katero je v medi slovencev na, pravil. Otakar se je v drugič na križarsko vojsko v jutruve kraje odpravil, svete dežele in pok neumnikov rešit; ali na potu je v Bečuhu na Opeškem umel. Truplo Otakarjevo so v Hajčki samostan prinesli, in v kapeli na moški strani, so ga v kamenito rakev shranili. Na kamenitem pokrovu je bila njegova podoba uskana, kako na rako naslonjen spi, in najec v njegovem naročju. Nauno očeta je tudi njegov sin, Otakar VI., prvi Hajerski vojvoda in poslednji tega rodu počival, kateri je toliko dobut, ne le Hajčkemu samostanu, ampak tudi celi deželi Hajerski stavil. Na vseh četirih oglih kamenite rake so bili četiri svečniki, na kojih so nač in dan luči gorele, dokler so redovniki v tem samostanu živeli in na dušo rajnega dobutnika molili. Na pokrovu je bilo napisano: Tukaj leži Otakar, mejni grof Hajerski, Nuana Kunguta žena in Otakar pohašni sin. — Tudi beljski grofi so Hajčki samostan leta 1444. bogato obdarovali.

Kako so pa tati redovniki v tem samotnem kraju živeli, kaj so delali med tolikimi gorami? Nekli belih menihov je bilo mešnikov, drugi so bili puhatje. Mešniki so imeli vsaki posebej svojo kuhinjo ali celico, v kateri so molili, stane bukve prepisovali in učili se. Sveta tihota je v samostanu bila; kdar je drugega sročal, ga je poudrazil, nekoč: „Clemento mari! Spomni se smrti!“ Kak je imel svoj poseben ogradek ali puteč, v katerem je delal, kav mu je časa ostalo. Bili so pa tudi rokodelci, in so delali mnogotere jedne stvari, na primer palice, taba, kire, tudi ure itd. Imeli so svoje duhovni ure po dnevu in po noči, katere so v cerkvi pepe, vali. Kdar je naspal ali namudil v kav k božji službi piti, je moral početrn svojo kaven pre, paviti. Po dvakrat na teden so skupaj sledovali in med seboj govorili; pa tudi po bližnjih gorah, katere so jihove bile, so ob lepem vremenu vsi skupaj sprehajali se. Postili so se tudi in mesa jedli niso, nanun na Božič, kedar je na petek padel. Imeli so dosti ribnikov po vsch

krajih, in so v celem deljskem krogu le sivi pravica, imeli vidne loviti. Svaj velik post, so pačen, jali o pavisanju su, kuina, in so ga dušali do velike noči, v katerem postnem času so jedli le sukrat na dan; tukrat v tednu so se smeli od kruha, in mivali podi postiti, ako jim je pred, nih to dovolil. — Smeli so pa tudi beate, neposuečne redovnike, kateri so na pospodaustvo skubeli. Na vsako priistavo so imeli svojega skubnika (prokuratorja), kateri je na druhi, no gledal, in na obdelovanje njiv in vinogradov panil. Medav so po pricah svojo kaunico po, herali, ali kake druge dace od svojih kmetov jemali; je nemški beat tlačane vodil. Po postu k domu jim je nošenkrane predmolil, in tlačani so na glas molili na njim. Doma je dobil vsaki tlačan svoj hleb kruha, in svojo mero vina, poprej kakav so se na dom nanšli. Mak učev je drušina skupaj suti nošenkrane molila, in skubnik je na pragu klečal in gledal, je li so svi hlapei in dekle pri molitvi nanači; kogar ni bilo, ni kruha dobil. Skubni menihi so pumar, je tuchili, in po pricah vinograde in sadunastike, po ravninah pa senošeti in podovito polje napravljali. Njihovih rokah so se kraj Manije žalostne puščave v rajske, vsele, skalice pre, menile. Smeli so lepo priistavo v Suhodolu, veliko posentvo v Klíčah, svojo priistavo v Hvečah, in so porneje tudi Splatnico in veliko Manjiško graščino pridobili. Kmetam so bili redovni, ki pravi početje, ubogim in potrebnim pa dohvatniki; je prišel popstnik od Kodenkoli, je na, šel v samostanu na se pogunjeno mino, in sira maka niso been pomoči odpravili. Tako se je dohra misel rajnega dohvatnega ustanovnika Otokarja lepo dopolnila; molitev in delo sta v tistem kraju gospodavila, učnost in bošja čast ste v samostanu gospodinile, in na vse kraje širile svoj blagoslov. Bil je Najški samostan (Najšklaštov) več kakov šest sto let suce slaven, skih, skalic in bogat piv danov bošjih.

Kdo pa je in tega imenitnega in bogatega samostana tako žalostno gublja navedil? — Kdo je mirne prebivalce, redovnike in tega skritega kraja priegnal? — Videli so več potav naparski Turki, so redovnikom stanovja popalili in veliko škode učinili, pa poskančali jih niso; v kratkih letih je stalo vse lepše, kakav poprej. Tudi imed damačih redovnikov so pečasih ustali souvašni mošje, kateri so kriue nauke sejali, in iskali pobožno dušiko

sv. Brunata pognat; pa vsi taki, unanji in natranji sovražniki niso toliko premoogli, kakor breškojnega časa posvetni duh in samega pekla dama, ki je v peteklem stoletju, blastrnike podkupil, in nad samostane nadvažil. Na najnega cesarja Jozefa, so bele menihe Martajnarje in Klajčkega samostana leta 1782 kakor druge redovnike po drugih krajih pregnali, premošnje v cerkveno občino denavnico pneli, posvetno pa deželskim uradnikom v skrbljenje dali. — Bilo je neko jutro, in Breščani videmo po navadi v samostan Kav, medu, pa svata šivaka odprta najdemo, menihe žalostne, ki se pravno na pot odpravljajo; tako so meni maj stari dedek pripovedovali. Na se tej neugodi čudimo in prašamo, kakaj hi to bilo? nam povedo, da je cesarsko povelje tako, da samostan neha, in se graščina pravni, na cerkveno potroške, redovniki pa svoj preživitek dobijo, dokler živijo. Velika žalost je naše uce spekla; pa tudi mi smo se jokali, in pa tudi na čem. — Medan je poldne odpravil, ni bilo kosila na uboge Breščane uce, in popotnik potreben se je žalostno snival po menihih, svojih dobrotnikih. Popradali so živino in na pente blaga, njihove in seno štete pa po dvački v najem oddali; ali vinogradni so spešali, kajti ni bilo pridnih vinogradnikov, sadunosniki so se nauvali, kev drevja nihče čedil in vlahnil ni; v kratkih letih je skolica napuščena gosičava postala, kakovsina je bila poprej. Samostan, sedež molitve in dela, je ruginil, in v žalostnem prepadu medli, — sneča je kraj napustila in ubožec se na pravalinah polni.

Kako se je pa godilo, da se je toliko stanovje, pa tako hitro nauvalilo? Kjev blago, slava božjega ni, nade bogastvo hitro na kup, in ptujci se premošenja polastijo. Na samo, stana je posvetna graščina postala in deželška gospodarka je v tej samoti gospodavila. Kav je bilo na uradnijo nepotrebne meniških ~~stani~~ stanic, so dali naupasti ali jih pouušiti; le stanice na uradnike in pa na šupnika so ostale. Deželška gospodarka se ni lahko n du, haunim nastopila in celih deset let ni šupnika bilo. Sklenili so faro in starega samo, stana v Spitalič, kjev je bila mala cerkvice matere božje shiskavanja, preseliti. So, stavili so leta 1812 šupniku novi faro in poleg cerkvice, so poduurnico poudignili v faro cerkev, in stano, matev, veliko, lepo samostansko cerkev sv. Urana

Krstnika so dali prepasti. Poprpadali so leta 1818 altarje, svetlje, tavnsko puco, cerkveni tlak in vsake vrste cerkvenih reči; celo nelenje so in nidauja odtrgali in poprpadali. Kdaj je le mozel, si je cesar stare cerkve spravil, in neleni kuselj se je starega nidauja prijel. Cerkuena puca, ta odputa, skna potupljena, mine altarjev so gole; in tudi kameniti pokop najnega dohrot, nika Otakarja nankit in odkrit stoji. Prijatelji naše domovine so se leta 1826 s tankov blage Travenške nadavine umilili, so njihove kosti v čedno kistico shranili, in v Kunski samostan blizu Gradca prenesli, kateri samostan, v lepi prijavni dolinici, so najni stavisi Otakarjevi postavili, in tudi v samostanski cerkvi počivajo. Tako nehvalešni svet svojim dohrotnikom plačuje! Velika posestva Rajčkega samostana, košate planine in vino grade, lepe travnike, polje in grasičine so leta 1828 pod ceno prpadali, dobiček so ptujci dohili, uhošt, so pa krajju ostane. Tudi deželka gospodarka je dolgočasno dolino napustila. De grasičinski logav (lesni čuvaj), se v napuščenem klostuu prekliva v predi samostanskih nankaliv. Struhe so pokanale, skoki so se vduli, in nidauje sedafje huje napada. Gole stene se in grablje malijo, kjev je lepa košja hiša stala, in ta nujija nemilo, prado vsega pretellega. Po gredah napuščenih petav, kjev so svoje dni pridni menihi hodili, kvisčaji letajo, in kjev so pisane naše svetele, ndaj svabotje naste in košate tenje svete. V vsakem cerkvenem nidauju, kjev so se svoje dni v polnoči svete permi odmevale, ndaj čukli čiskajo in pa svoje presijjo; popotnik, ki je našel svoje dni v samostanu prijavno ostajo, ndaj postopi in v žalostnim srcem memo hiti; le premišljevalec od daleč postajo, in po svojih namembah poprašuje, nekaj: K čemu so hili taki menihi, ki niso imeli ne fare, ne šol? Pili in jedli so, pa dolg čas prpadjali; prav so stavili, da so jih in take samote ingnali. — Prijatelj! motiš se, ki tako misliš, ali govoriš. Sveta samota je šola modrosti in pobožnosti. Menihi so molili, se pokorili, in nadamestavali, kav posvetni ljudje Bogu pre, malo slušajo. Hudobni svet bil bi se dolgo pokančen, naj bi pobožne duše v samostanik košje pravice ne tolažile in milosti košjih svojim posvetnim bratom in sestram ne klanjale. Tudi molitev je delo in pa potuehno delo, pa časno in pečno blago. — Samotni

pedavniki so pa tudi delali, ne le na se, ampak tudi na druge, kakor manjive, hučelice; to pičajo mnogovrstne knjige, koje so pisali; kaŕja nekdanje skrbno obdelane puista, ne, ki so jih imeli, ne le na se, temuč tudi na uboge. Medved je prišel, in je hučelice sam, pa, to je vandrapal; stred je posla, in hučelice so pomule; ni peč medu, čevavno hučeljalk se napuščen stoji; blagoslova bošjega ni, na kojem naša prava peča leži. Ne pitaj, posvet, neč! K čemu so samostani bili? Drugi se kačudi in pravame, videti toliko pamatro, dolgočasno in žalostno staniuč, nekdanjih menihov, tev pravi, kar sem na starem ridu samostana načekano našel: Kdov v taki puščavi živu, mora biti puerina, ali pa svet, nik. Tako posvetneči govornjo, ki ljubenzjive samote ne poznajo; vse drugač sem stave Mantunijane praviti čul, katerih ene sem se poznal. Bili so čev pumdeset let starički, in ni se jim hudo godilo, pa so vse svoje živu dni tedili, da bi radi se v svoj poprejni samostan povrnili, ako bi se in svojega groba povzdignil, če bi ravno potuelno bilo, po golih kolenih hoditi. Da so veselo, zdravo in radovoljno živeli, pičala je njihova visoka starost in priljudna obnoša.

Kar je bolj modrik in pamumnik uprašajo: Komu je to pokončanje znamenitega samostana hasnilo? Kdo je od take podjetje dobiček odnesel? Ne sveta cerkev; ona je tudnjavo zgubila; ne deŕava, kateri je prodaja samostanskih lastin majhen dobiček dala, dolgou pa puinesla; ne domača deŕela, kateri je le kisela pivotka postala; sme, tano drugi posnemajo in jo pošiljajo pečidel v druge deŕele, ilačno se je kati, da bi se nam uboštvu tako strašno ne nanastlo, kakov paste na Anglenkem, v katero se tako radi naši pladavci puinjajo. Vlaki peti člunek na Anglenkem umije v kaki občinski balnišnici, in nad stošestdeset milijonov je leta 1851 dača na uboge unesla, katero mora, jo Angleni plačivati. Minuavenski kralj Avik VIII. je 645 samostanov, 110 balnišnic in 2344 ~~ustav~~ pobašnih ustav natul in pokončal; njihovo puemošenje so pečidel kralje, si duavniki pograbili, in so kralj Avik in kraljica Klinabeta sta morala postaviti dati, naj kraljestvo uboge redi, katerim so uneli dobruatne naprave puščanske ljubenni.

Šveta križčanska cerkev je ubogim dobra mati, posvetna poprava le mačeha.

Tudi pesnikov pojde počasi kdo na seksualne starega samostana, sküti globoko kraja nemilo prado, povindiga se mu nad goro pevski duh, tev pidi najnik časov plavo, in sedajnik dni žalostno piščavo, tev napoje kako žalostno pesem, rekav:

Tunne solne na groblji samostana Hajčkega:

U dolini svet'ga Franča,
Med gorami leži
Meddanji Hajčji klastev
U samoti žalostni.
Kiveli so u samoti
Beli Kantajnarji,
Redarniki pameli,
U žalostno molči.

Padeno je vidavje,
Povišen mostavni drag,
U belega kamena
Odvajjen sekav prag.
Okav stena dolga skna
Vetrovi buvijo
U stene samostana
Ka polke piščjo.

Glej cerkev, razvaljena
Kvanik se je podel,
Kvanani potihnuli
In šep se je odpul.
Prospana lepota,
In cerkev, vsaka stvar;
Skor line, mesec lula
Na žalostni altar.

Ne slušat svet'ga petja,
Ne slušit' miš' se;
Ne peč' pohojnik' molcev,
Kot se narastel je.
Puščava nekdoj hila,
In spet puščava ho;
Dobrotniki pregnani
In grabov, sdoli so.

Sosed je govajija,
Da dnayji, vidani,
V globoki kleti skriti,
Se niso undignjeni;
Pa nač' hod'jo kapat,
Kidar je miš'ja;
Pa grona jih skide,
Bren dnayjev, odteka.

Da deva se posedam,
Da v cerkvi luč govi,
Konana petje najnih
Po cerkvi se glavi;
Menihavhela, usta
V prevodu snuje se,
On Beremund naj prvi,
Antelm¹⁾ poslednji je.

Ko da sčalavali
Bi samostana lom.
Di sakrami nosijo
Dvoj najni duagi, dom
Ni, goša hi ga radi
Se enkrat, udignili;
Pa gošlja ga pokuiva,
On rosa ga hladi.

Po hladni rosi, penje
Se kelen kovičlin;
On samostan objema,
Huanije nja spamin;
Po nimi in po leti
Prijavno keleni

1. Beremund prvi, Antelm zadnji prijav.

Veremundus primus, Antelmus ultimus Prior.

Popotnikom, an' kaže,
Kje samostan leži.

Premišljal tak' slaveči
Kje Hajčki samostan
V veliki, dolgi gradnji
Glaboko pokopan.
Vn kakov samostana,
Tud' skraj nas ne bo;
De samo naša dela
Ka namí pojdejo!"

Tako je Hajčkloster opisal blagi pladika Anton Martin Slomšek. Tudi najni knez in škof dr. Jakob Maksimilijan se je na ta, svoj dni plauni samostan nelo panimal ter je l. 1884 izdal knjižico: „Das Warthäuser - Kloster Sein.“

Ka prijatelj domače zgodovine dodamo tukaj še nekatere pašnjeje, Hajčkloster nadevajoče listine, potechnimi spankami:

Notanouno pismo:

„Vn nomine sancte et individuae trinitatis. Otacher marchio de Styra, diuina fauente clementia. Ego Otacher marchio de Styra omnibus presentis et futuri temporis Christi fidelibus memorandum trado et ut nubem obliuionis omnibus ejus detergam, priuilegio inscribi iubeo et impressione sigilli mei corroborato, qualiter pedinem Chavtusiensis heremi in marchia meae dicionis transplantauerim. Ergitur ad laudem omni potentis dei et uirginis perpetuae dei genitricis Mariae desiderio anime diu praelibatum diuina cooperante gratia feliciter consummani, et ut noti' celerius compas fieri potuissem,

missis legationibus apostolicam clementiam interpellari quatenus ipsius auctoritate interposita manendo, rogando et exhortando in domino patuas sanctas predicti ordinis ad petitionem meam inclinaret sicque tanto fretus patrocinio ceptum opus per dei misericordiam tandem elaboravi. Est pagus qui vulgo dicitur Gnanivix, in patriaarchatu Aquilegensi ubi situm est predium eminentioribus montibus circumseptum ante dicto ordini aptissimum, quod a Diopoldo ministeriali meo legitimo concambio conquisivi, retinens ei quatuor villas istas Wides, Malchen, Schabilenhach, Danker et mansum unum in Wink, disken Quare sibi et uxori suae et liberis suis in ius et proprietatem hereditariam. In quo predio in honore domini nostri Jesu Christi et sanctae genitricis ipsius perpetue, virginis Mariae et sancti Johannis baptiste, omniumque sanctorum reverentissimi (!) ordinis cellam fundavi et predium ambitum ibidem super altare potestatis manu legavi cum omnibus usibus et adpenciis ad id pertinentibus quesitis et inquirendis, cultis et calendis pasuis, piscationibus, aquis aquarumque decursibus. Praesertim terminos illius celle sicut aquae et nivis decurrunt ab apicibus montium usque in valem ipsam in parte una, et in parte altera usque ad predium Quicensis ecclesiae, et tale preceptum dedi ne quis terminos heremitarum ibidem inhabitantium venationibus, piscationibus vel pasendis pinguibus vel lignis succidendis neve ullis tumultuosis processibus contemplationes dei inquietare vel ordinem illorum perturbare presumat. Siquis vero huius praesentis constitutionis edictum recognoscens contemptum temerarius extiterit, advocato loci si liber vel ministerialis est, X libras ampanat, si de ordine plebeio est, XXX solidos persolvat. Huius etiam institutionis mee senem nulli successorum meorum liceat infringere. Ab omni etiam et omni modis contradico, ne patriaarcha vel aliquis episcoporum potestatem habent immutandi ordinem Watusiensem (!) in loco memorato, quod si pado predictus casus intervenientibus quod deus avertat, in eodem cenobio aliquando non fuerit, predictum idem in usus meos vel heredum meorum redigatur. Ad confirmationem huius traditionis et legationis mee testes subscripti sunt per aures tracti, ego Otacher dei

gratia marchio de Styra, Heinricus Bris, Truchenbentus gener eius, Liupoldus de Alaken, et filius (!) eius Wergandus, Abram, Richerus, Gotscalech, Otto, Wulluic (!), Otto, Dietmar, Alhev, Ulrich, Ortolf, Ulrich, Dietwin, Ulrich, Anan, Liutalt, Marcuant et alii quam plures.

Acta sunt. hec anno dominice incarnationis millesimo C. LX. V., Alexandro III. apostolice sedi presidente (!), Fridrico imperatore regnante, Odalrico in cathedra Aquilegensis presidente, Basilio priore in heremo Chartusiensi, Beemundo priore loci eius (!) existente, felicitem amen." ¹⁾

Na te listine pomenemo pred vsem, da je mejni grof Otakar V. Najčemu samo, stanu daroval puistavo na Manjško goro, v vsem zemljišču, v kolici. Meja samo, stanskega zemljišču je šla od vrha gore do Dravinjske doline, proti severu nahodu pa do puistave ali gradu kviškega škofa. Ta „predium“ je been duama v listinah večkrat navedeni „Daherich-predium Dabruch“, katerega nam je iskati na papad, ni strani Manjške gore, najbliž na gori „Landthum“. (V. Krošen, VIII., 22) Ova zemljišču, puistavo je Otakarju prepustil despold Manjški, ki je na to, od mejnega grofa dobil štiri pile: „Wides, Malchen, Chobilenbach in danke“ to je jedna zemljišču v slavenjem gradu. „Wides“ je Widen, „Malchen“ Malahorn, „Chobilenbach“ Mablje, „danke“ na dokva ali dače.

Ustanovnikav jedini sin, Otakar VI., je bil ob smrti početav kamaj poldrugo leto star, kajti narodil se je ~~14.~~ 14. avgusta l. 1163. Njegovu materjo je bila njegova pokojna mati Kunigunda do l. 1180, ko je mladi Otakar postal prvi vojvo, da štajerski. On je početavo ustanovo odobril in v novimi dohodki pomnožil v listino, pisano v Radgani l. 1182. Ta pelevašna listina se glasi:

1.) Hahn, Nekundenbuch, I., 452—454.

„Un nomine sancte et indiuidie trinitatis. Ego Otacher dei gratia dux Styrensis
 omnibus Christi fidelibus tam futuris quam presentibus per presentia scripta notum
 fieri volo quod pater meus memorie felicit Otacher marchio Styrensis ad laudem et
 gloriam omnipotentis dei et eius genitricis ac perpetue virginis Marie, sanctique Joan-
 nis baptiste et omnium sanctorum consilio et auxilio reuerendissimi pape Alexandri
 fratres de padine Cartusiensi adduxit in marchiam nostre ditionis eosque in loco
 qui nunc Vallis sancti Joannis dicitur, collocavit. Nos vero nominis et heredita-
 tis ipsius successores notum desiderii animi sui prelibatum sed morte que nulli pau-
 sit, preveniente minus perfectum plenius consummavimus. Fratres autem qui primo
 venerunt, marem gentis nescientes terra utrum fecunda an infecunda esset, minus
 caute attendentes, multo minus quam eis sufficere poterat, acceperunt cum pater
 meus multa plura eis dare voluisset. Unde ad tantam penuriam post mortem patris
 mei devenerant quod locus pene destructus fuerat. Nos vero hac cognoscentes ad resti-
 tutionem eorum citius manum porcessimus. Pater meus dederat eis XII modios salis
 in Grauschar, XX massas ferri in Deuben et unam saumam plei ibidem, decem et no-
 vem mensuras mellis in Tyver et alia quam plura. Nos vero ad hec addidimus putes
 et pelles omnes quarum carnes consumimus in tribus preposituris Marchpurch, Rakers,
 purg et Tyver, absque Dominicis diebus, et tribus diebus in Natali domini et Pasca
 et Pentecosten. Deditimus eis etiam villam que sibi contigua est, nomine Sita et omnes
 servos et ancillas qui tunc temporis fuerant in eadem villa. Deditimus quoque eis quid
 quid in villa que Ragota dicitur, habebamus et mansum unum in Oplatnitz. Pre-
 terea constituimus eis singulis annis dari octo marcas de decimas patris mei, quatuor
 unam, Rakerspurch unam, Marchpurch unam, Ragota unam, Tyver unam, Dien-
 stein unam, Lessenech dimidiam marcam, Nudenburch dimidiam, Deuben dimidiam,
 Sachsenvelde dimidiam. Et quia pater meus quando eos adduxit, edificia necessaria
 eis se facturum promissit, nec in hac eis subtraximus manum nostre pietatis, quin

potius constituimus eis XV marcas dari singulis annis quo usque necessaria edificia con-
 struantur. Adhuc autem quia pascua que infra terminos eorum sunt, pecoribus eorum
 non sufficient, concessimus eis pascua per terram nostram tam in alpihus quam in cam-
 piis planioribus. Concessimus etiam, si quis ministerialium nostrorum predia sua vel
 alia quelibet que absque consensu et licentia nostra dare non possunt, eis que conferre
 voluerit, quod libere et absque ullius contradictione faciat et ipsi libere absque ullius
 infestatione perpetuo iure possideant. Ortolphus quoque de Oplowitz et Otacher ac
 Leopoldus frater eius pro remedio animarum suarum atque omnium predecessorum su-
 rum fratribus in prefato loco deo servientibus libere et absolute concesserunt piscationem
 per totam aquam que Oplowitz dicitur, et per illam similiter que Treuna nuncupatur,
 et hoc ad memoriam perpetuam in hoc privilegio notari preceperunt. Nec et alia que
 sive pater meus ~~seu~~ seu nos eis contulimus, quesita sum inquirendis, culta cum colen-
 dis et cum omnibus ad ea pertinentibus, agris, vineis, pratis, pascuis, piscationibus, ve-
 nationibus, libere et absque omnium secularium inquietudine tradidimus. Tale quoque
 preceptum statuimus, ne quis terminos heremitarum ibidem inhabitantium venationibus,
 piscationibus vel pasendis pecoribus vel lignis succidendi sive aliis quibuslibet tumultu-
 osis recessibus contemplatores dei inquietare vel quietem tante religionis pudeat pertur-
 bare. Si quis vero huius nostri edicti temerarius contemptor contiterit, advocato faci-
 si liber et ministerialis est, X libras campanas, si de ordine plebeio, triginta soli-
 das persolvat. Advocatiam vero eiusdem loci neque pater meus neque nos alicui
 tradere voluimus, nisi nobismet ipsis. Atque autem hec rata et inconcussa permane-
 ant, privilegio confirmamus et impressione nostre imaginis preterius corroborava-
 mus. Adhuc autem ad supradicta addidimus ac firmum ac ratum esse decernimus,
 si quando deus eis in prediis eorum argentum vel aliquid tale invenire dona-
 verit, libere et absque ullius infestatione possideant. Huius rei (testes) sunt
 Otto de Chunesberg, Henricus de Treus, Gertrudinus de Sunenberg, Henricus de

Buten, Leopoldus, frater ducis, Dietmannus et Alricus frater eius de Butenome,
 Arnolphus de Rustow, Arnolphus de Wartenberg, Otto dux et filii eius Duxin,
 quos, Otto, Henricus et Alvinguerus (!), Conno de Ahlam, Bechtoldus de
 Steque (!), Radulfus de Aluindehene et alii multi. Istud privilegium ego Otakar
 hoc modo precepi inscribi et inscriptum coram me ante ecclesiam Racheuskunck
 multis presentibus est lectum et a me primitus confirmatum anno domini
 M. C. LXX. II, indictione prima, regnante Friderico imperatore et Godfredo
 patriarcha Aquilegensi existente." 1)

Ta listina nam našteva prve dohodke, katere je Kraljčki samostan dobil delo,
 ma še od ustanovnika Otakarja V., deloma pa od njegovega sina. Pled usta,
 novnikovega navočila dobivali so redovniki leto na letom 12, meničnoli, 20 gruč
 železa, 2 bakalov stedi, pucej olja in več drugega. Ker so pa še vkljub temu
 teneli pomanjkanje, kholjšal jim je vojvoda Otakar dodatno njihove dohodke.
 Dobivali so kane, potem 8 mark in posebej še na popravu poslapij 15 mark.
 Nadalje jim je vojvoda daroval žiče, potem ~~use~~, kar je še v Rogani posedal
 in ena kmetija v Oplotnici, ter dovolil, da smejo na njegovem zemljišču pasti.
 Ostali Kraljčki je pa redovnikom prepustil vse vikicije v Oplotnici in Dravinji.

Prta je odobril papež Lucij III. dne 19. marca 1185 s sledečo listino:

„Lucius episcopus servus servorum dei. Dilectis filiis Cantuarie fratibus qui
 sunt in Valle sancti Johannis, salutem et apostolicam benedictionem. Vostis
 petentium desideriis facilem nos convenit prebere assensum et vota que a patri-
 nis tramite non discordant, effectu prosequente complere. Propterea dilecti
 in domino filii, vestris iustis postulacionibus grata concurrentes assensu, pre-
 dium de Guminix (!) in patriarchatu Aquilegensi in qua sunt celle vestre

1) Ahn, Nekundenbuch, I., 584 — 589.

fundate, cum usibus et appendiciis p. dilectis filiis nostris iuris nobilium Otacher, mar-
chione de Stina et . . . duce filio eius pedini, nostro concessum, sicut illud iuste
et pacifice possidetis, auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio
communitimus. Huius autem predii termini sicut in eiusdem marchionis prescripta ha-
betur, sunt, apices montium usque in uallem, ex altera parte predium Gurensis
ecclesie. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confirmationis
infringere, uel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attemptare presumpse-
rit, indignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius
se noverit, in cursum. Datum Verone, XIII. kalendas Aprilis.

Pa tudi vojvoda Otakar ješe, posebno listino, pisano v Radgoni dne 27. septem-
bra 1185, ukonal usem svojim uradnikom, naj hranijo Hajčki samostan, pravo jih pra-
vica. Otična listina se glasi:

„Kas Otacharus diuina misericordie, dux Styrensis iudicibus, prepositis et officia-
libus uniuersis sub nostra dominio constitutis gratiam et salutem. Quoniam diuina
bonitas suas cultores beneficiis nunquam destituit, sed diuitiis et honoribus circumqua-
que multiplicat, felicis memorie patris nostri Otachari marchionis Styrie pium erga
dilectos nobis fratres in Deitu fauorem et in extinetum propensius exequi cupientes,
confirmamus eisdem concessas omnes libertates, donationes et gratias ab ipso, precipien-
tes easdem ab omnibus infirmite obseruari. Volentes insuper predictas fratres maiore
libertatis, priuilegio gratulari, ne subreptione aliqua posterorum p. nobis indulta eis
largitas quandoque intereat, precipimus quicumque ipsis de nostra gratia superaddita
sunt in ferua, cutibus et sale et aliis secundum continentiam suorum priuilegiorum,
indifferenter ab omnibus quancunque nomine censeantur qui uice nostri pro tempore
fuerint instituti capitanei, iudices uel procuratores in Styria in ius libaliter custodiri.
Adiciamus etiam prima sanctione ne quis contractus, donatio sine iniurie, remissio uel
compositio circa iniurias diete fundationis absque communi consensu priuatis et

fratrum predicti loci facta, teneat a quocunque, et ne quis hominem capere, occidere,
 ignem apponere, claustrum ipsorum et hospitale aliqua temeritate presumat, uel ipsos
 fratres aut homines eorum ad aliquas prestationes uel operas in muris, fossatis uel
 calce coquenda seu necturis in expeditationibus faciendis ad alia quevis publica serui-
 tia compellere. Interdicimus quoque et sub nostre obtentu gratie districtius inhihemus
 nequis officialium nostrorum sine iudicio, nec non ministerialium tractatibus sine
 causis in exercendis iudiciis contra homines eorum aliquatenus se immisceat nisi rogatus
 quidquid illud fuerit questionis, et ubicunque natus fuerit, exceptis ciuitatibus, oppi-
 dis et aliis locis principalibus ubi de more a nobis et a nostris officialibus cause sole-
 ant agitari, et hoc solum extendi ad proprias ecclesie ordinamus, interdicta etiam
 eis in hac parte iurisdictione qualibet sicuti in possessionibus eorum, campis sine
 nullis inter colanos eorum effusio sanguinis priuatur. Quodsi ex occasione huius como-
 di percussus interierit et ad publicum iudicium causa deducta fuerit per querelam,
 nisi premissis legitimo examine utrum liuore malitie seu ulciscendi animo, an causa
 propulbande iniurie commissum incidere, contra quem decernimus nullatenus pro-
 cedendum, cedentibus bonis eius uel eorum qui pro talibus siue pro quibuslibet
 aliis sceleribus indistincte plectendi fuerint, fratrum et ecclesie supradicte integra-
 liter, iure uel consuetudine contraria non obstante; sin autem, officiales nostri
 uel iudices ab uindictam patenti sceleris malefactorum nequaquam expectant, nisi
 publicus latro uel fur fuerit seu alius damnatorum uarietate uiminum macula-
 tus. Concedimus etiam hominibus eorum in siluis et pascuis, aquis et piscationibus
 cum nostris hominibus ubique plenam communionem, habitam ex antiqua consue-
 tudine uel ~~scriptam~~ prescriptam. Inhihemus etiam ne quis homines eorum coactione,
 steura uel tributis persoluendis de rebus suis quas conseruandas uel uendendas ad
 publica fora inferunt seu emptas deferunt, aliquatenus audeat perturbare. Ut
 autem ista firma et inconcussa in posterum permaneant, nostri sigilli munimine

Chapembere, Munico de Ostembere, Ostro (!) de Quanciz, domino Henrico
plehana de Keeri et Richero fratre eius, et Diethmaro, Trassando." 1)

Esti vajuda Leopold VII. je potem l. 1207, redounikam, p. Hajeklastu, odobril
nasa posestua, ter se, daroval, nektera, nova. Opatična, na, zgodovino Hajeklastu,
seleznamenita listina se glasi:

„ In nomine sancte trinitatis et individue unitatis inchoanda sunt omnia
opera pietatis amen. Mauent omniun statum fideles Christi, quod ego S. dei
gratia, dux Austrie Styrie que ad laudem et gloriam omnipotentis dei et eius geni-
tricis perpetue virginis Marie, atque sancti Iohannis baptiste, pedinem Austri-
ensem heremi in Marchia nostre dicionis per antecessores meos, marchianis scilicet
et duces apostolica puctantate transplantatum pie deuotionis intuitu diligere, ac
propter multorum incurantium inestationem qui eiusdem pedinis executores
in suis possessionibus ac terminis inquietant, sub nostre potestatis tuicione pauere
necessarium duximus, et ad nostre salutis augmentum que predecessores nostri
predicti pedinis domui, Vallis uidelicet sancti Iohannis contulerunt, nos ratum
et inaneusum haberi decreuimus. Et ut quietius ac securius collata possideant,
terminos possessionum suarum antiquitus positos confirmamus quorum positio
talis est, in intuitu ipsius heremi a cacumine montis usque Meran, inde per
colliculum qui est super uillam que dicitur Gundramsdorf, de inde ad iudum
aque que dicitur Traun, et inde usque ad ponticulum qui est iuxta lacum
illum ubi aqua Traun allidit monti, et ita superius usque ad uillulam que dicitur
tuu Huchedale, et illam cum omnibus appendiciis suis, et ita usque ad terram diu-
poldi de Hohenekke, et uillulam que dicitur Rauhach que a Milungo ministro,
riali ducis Otacheri predecessoris mei sambita est, cum omnibus ad illam pertinentibus

1.) Hahn, Urkundenbuch, II, 32, in 33.

tibus, et inde per cacumina mantium sicut aquę et nives ad ipsam uallem decurrunt, ita ad turrem illam que est iuxta locum qui dicitur Betset. Verum quia hi sunt terrę mini per antecessores meos antiquitus constituti, spontaneum duximus eisdem constitutionis etiam antiquos testes subscribi quorum hec sunt nomina, comes Heinricus, Otto et Wulfingus, Cholo et Heinricus, Ludenicus, Otto, Dietmannus de Dyren, Hentridus de Wildanin, Octolfus de Tolet, Reimbertus et alii quam plures ministeriales Otacheri nepotis mei. Preterea ne prefatus pado in predicto loco situs aliquem defectum sustineat, de rebus nostris super addere curauimus, ante Betaniam scilicet uilam unam maiorem nomine Brinlaus dorf que tempore Rudolphi de Rase in duas superioris diuisa est, aliam minorem nomine Predanisdorf, ultra flumen uero Pulycau noualia quedam. In uilla quoque que dicitur Ragot, quatuor mansos qui a domino Richero de Turne nostris iuri cesserunt et in uilla mea ultra Drahman que dicitur Mehau mansum unum ad colendam eiusdem ecclesie vineam. Et hec omnia cum appendiciis suis, pręuis scilicet et piscationibus per decimas nichil iuris nobis in ibi retinentes, libera et quieta possessione tenenda tradidimus. Huius rei testes sunt Alentrudus de Ort, Albertus de Roats, Otacher de Gannin, Liupoldus frater eius, Chunradus magister cellarii, Wunherus de Charhuch, Marquandus de Baseth prepositus in Charhuch, et alii quam plures ministeriales, quorum nomina scribere longum duximus. Ut autem hec rata et conuulsa permanerent, priuilegio confirmamus et impressione imaginis nostre corroboramus. Acta sunt hec anno incarnationis dominice millesimo ducentesimo VII., Romane sedis pontificis Innocentio III., Romanorum rege Philippo, Aquilegensis ecclesie patriarcha Walfhero, existente in Valle sancti Iohannis priore Mycolao." 1)

1) Tej listini je natančeno nauedena meja samostana koga nemljüšča. Meja je šla

1.) Hahn, Mukundenhuch, II, 134 in 135.

pri vhodu v sateško, od voha gore do „Meran“. To je bila najhujša kaka puščava na Tolstem vrhu. Od tod je šla meja čez hrib nad Dračjo vasjo do Dračinjskega pregrana ali plitvine, od tam pa do mesta pri dočah, potem naungov do vasi Suhadol, ki je stajala Hajekloster, in dalje do zemljišč Leopolda Majniškega, in vasi, imenovane, Korbach“ been dvama Kove — in od tam vedno po vrhu gore do stalpa, ki je stal tik kraja „Betsch“ imenovanega. „Betsch“ je najhujša pečica pri Kranjski vasi.

Da bi samostan ne trpel pomanjkanja, podaril mu je vojvoda Leopold VII. Bavišlavec, štiri kmetije v Rogovci, in, unkrvaj Drauce, v Mlčani eno kmetijo.

Sti vojvoda Leopold VII. je dne 11. novembra 1227 podelil samostanu prva, ščenje od vsake mitnine, na sol in železo, katero je vsako leto od uladavja dobival. Distina se glasi:

„Leopoldus dei gratia dux Austrie et Stirie. Omnibus hanc paginam inspicentibus in perpetuum. Ad universitatis vestre noticiam pervenimus, quod claustrum in Sides, scilicet Malli sancti Johannis hanc fecimus gratiam, ut de sale et ferro quod singulis annis iam dicto claustrum dare consuevimus, nulla prorsus muta vel exactio alia per totam terram nostram recipiatur, vel etiam ~~pro~~ exigatur, immo potius absque omni difficultate idem ferrum et sal transduci libere per omnes permittatur. Et in huius testimonium presentem paginam nostri impressione sigilli fecimus communiri. Datum Friburgi, III. idus Novembriis anno Domini M. CC. XXVII. “¹⁾

Kloda vašina na Hajekloster je bila papirna Gregorija IX. dne 17. novembra 1228, ki se glasi:

„Gregorius episcopus servus servorum dei. Dilectis filiis priori et fratribus

1.) Hahn, Nekundenbuch, II., 338.

monasterii Vallis sancti Iohannis Cantusiensis ordinis tam presentibus quam
futuris regularem vitam professis in perpetuum. Religiosam vitam diligentibus apo-
stolicum convenit adesse presidium, ne forte cuiuslibet temeritatis incensus aut
eos a proposito revocet, aut robor quod absit, sacre religionis infringat. Ex qua
propter dilecti in Domino filii, vestris iustis postulationibus clementer annuimus, et
monasterium Vallis sancti Iohannis in quo divino estis obsequio mancipati, sub
beati Petri et postea protectione suscipimus et presentis scripti privilegio commu-
nimus, et terminos quas domui vestre rationabiliter statuistis, auctoritate apo-
stolica confirmamus. Ad hec auctoritate apostolica interdiciamus et sub inter-
minatione anathematis prohibemus, ne quis infra terminos domus vestre hami-
nem temere capere, furtum seu rapinam committere, aut ignem apponere, vel
homicidium facere audeat, aut homines ad domos vestras venientes, vel redeun-
tes ab eis quomodo libet perturbare, ut ab reverentiam dei et loci vestri, infra
has terminos non solum nos et fratres vestri, sed etiam alii plenam pacem habe-
ant et quietem. Diceat quoque nobis clericos vel laicos liberos et absolutos ex seculo
fugientes ad conversionem recipere, ac eos absque ullius contradictione in vestro
collegio retinere. Prohibemus insuper, ut nulli fratrum vestrorum post factam
in monasterio vestro professionem fas sit, sine prioris sui licencia de eodem
loco discedere, discedentem vero absque communium litterarum vestrorum
cautione nullus audeat retinere. Dane laborum vestrorum de possessionibus
habitis ante concilium generale quas propriis manibus aut sumptibus solitis,
sive de vestrorum animalium nutrimento, nullus a nobis decimas presumat
exigere vel quomodo libet extorquere. Adicientes quoque statuimus, ut infra di-
midiam leugam a possessionum terminis quas habetis, nulli religioso liceat
possessiones perquirere vel aliquod edificium fabricare. Consecrationes vero
altarium seu basilicarum, ordinationes clericorum vestrorum qui ad sacras

sedines fuerint promovendi, a diocesano suscipietis episcopo, si quidem catholicus fuerit, et communionem et gratiam apostolicę sedis habuerit, et ea nobis gratis et absque gravitate aliqua voluerit exhibere, alioquin liceat nobis quemcumque malueritis, catholicum adine artistitem, communionem et gratiam apostolicę sedis habentem, qui nimirum nostra fultus auctoritate, nobis quod postulatur, impendat. Nos super auctoritate apostolica inhibemus, ne ullus episcopus, vel alius qualibet persona, ad synodos, vel concilia, seu concilia, nos in, vel iudicio, seculari, de propria, vestra substantia, vel possessionibus vestris subiacere compellat, nec ad damnum vestram non vacat, causa sedines celebrandi, causas tractandi, vel concilia, quas publicas convocandi, venire presumat, nec regularem electionem prioris vestri impediatur, aut de instituendo, vel removendo eo, qui pro tempore fuerit, contra statuta Crastusensis sedinis, se aliquatenus intromittat. Porro, si episcopi, vel alii ecclesiarum rectorum, in monasterium vestrum, vel personas inibi constitutas suspensionis, excommunicationis, vel interdicti sententiam promulgaverint, siue etiam in mercennarios vestros pro eo quod decimas, sicut dictum est, non personaliter, vel aliqua occasione eorum, que ab apostolica benignitate nobis indulta sunt, seu benefactores vestros pro eo quod aliqua nobis beneficia, vel obsequia, et caritate prestituerint, vel ad laborandum adiuverint, in illis diebus, in quibus nos laboratis et alii feriantur, eandem sententiam protulerint, ipsam tanquam contra sedis apostolicę indulta prolatam, decernimus irritandam, nec litterę, ulle firmitatem habeant, quas tacito nomine Crastusensis sedine et cantus tenorem apostolicarum privilegiorum constiterit impetrari. Statuimus etiam, ut propter communia, interdicta, terrarum, monasterium, vestrum, excommunicatis et interdictis exclusis, a divinis non cogatur officii abstinere. Obiit vero tenentis eiusdem loci prioris, vel tuarum qualibet successorum, nullus ibi qualibet, suceptionis, postula, seu violentia preparatur, nisi quem fratres communi

consensu, vel preteritum, pars concilii panis, secundum deum et approbata, vel
stui, pndinis, instituta, prouiderint eligendum. Decernimus ergo, ut nulli, omni,
no hominum liceat, prelatum, monasterium, temere, perturbare, aut eius, posse,
siones, suffragane, vel, ablatas, retinere, minuire, seu, quibuslibet, personis
fatigare, sed, omnia, integra, conseruentur, prout, pro, quantum, gubernatione,
pe, sustentatione, concessa, sunt, uisibus, omnimodis, profutura, salua, sedis, apo,
stolice, auctoritate. Si, qua, igitur, in, futurum, ecclesiastica, secularisque, persona,
hanc, nostre, constitutionis, paginam, sciens, contra, eam, temere, uenire, temptaue,
rit, secundo, testione, ammonita, nisi, reatum, suum, congrua, satisfactione,
concesserit, potestatis, honorisque, sui, careat, dignitate, reamque, se, diuino, iu,
dicio, consistere, de, perpetrata, iniquitate, cognoscat, et, a, sacratissimo, corpore, ac
sanguine, dei, et, domini, redemptoris, nostri, Iesu, Christi, aliena, fiat, atque, in
extrema, examine, districto, subiacet, ultioni. Cunctis, autem, eidem, loco, sua
iura, seruantibus, sit, pars, domini, nostri, Iesu, Christi, quatinus, et, hic, prout,
hanc, petitionis, percipiant, et, apud, districtum, iudicem, premia, eterne, pacis, in,
ueniant, amen, amen, amen.

Ergo Gregorius, catholice
ecclesie, episcopus, etc.

Ergo Blagius Albanensis, episcopus, etc.

Ergo Thomas, tituli, ecclesie, sancte, Sabine, presbyter, cardinalis, etc.

Ergo Balthameus, sancte, Pudentiane, presbyter, cardinalis, tituli,
Castoris, etc.

Ergo Sigebaldus, tituli, sancti, Laurentii, in, Lucina, presbyter, cardinalis, etc.

Ergo Rainerus, sancte, Marie, in, Cosmidin, diaconus, cardinalis, etc.

Ergo Egidius, sanctorum, Chasme, et, Damiani, diaconus, cardinalis, etc.

Ergo Petrus, sancti, Georgii, ad, Alatum, uicem, diaconus, cardinalis, etc.

Ego Rainaldus sancti Eustachii diaconus cardinalis, &c.

Datum Perusii, per manum Martini sancte Romane ecclesie vicecancellarii,
xv. Kalendas Decembris, indictione I., incarnationis dominice anno M. CC. XXVIII.,
pontificatus vero domini Gregorii pape VIII., anno secundo. 1)

Jednako kula dabili, so pedavniki, v Hajeklaštou, od istega papeša Gregorija IX.
tudi dne 18. decembra 1235.

Pa tudi drugi, so bili pedavniki, naklanjeni ter so nje, ob darovalih, v ravnih
dohodkih. Tudi nam je pomeniti najpred Wulkinga Kapfenberskega, ki je Hajek-
klaštou daroval svoj kviški feud „Raharbach“, najbliž Rave, kar je kviški škof
Dietrich dne 22. januarja 1187, odabil, slediča listina:

✠ In nomine sancte et individue trinitatis. Ego Dietrichus dei gratia quov-
sensis ecclesie humilis minister. Notum sit omnibus Christi fidelibus, tam futuris
quam presentibus, qualiter Wulkingus de Kapfenbere partem de beneficio suo, quod
habebat a nobis que vocatur Raharbach, cum appendiciis suis cultis et incultis,
dedit deo et beate Marię, et fratribus pedinis Chartusiensis in Valle sancti
Baltharis dea pervenientibus, sed quia prefatum beneficium dare non potuit, nisi
quam diu vivit, nos rogatu domini nostri Alberti Saluburgensis archiepiscopi
et assidua fratrum prece, quas diligimus, quod Wulkingus minus potuit, supplere,
vimus consiliaque tam cleri quam ministerialium ecclesie nostre pro remedio
anime mee, atque omnium fratrum ac ministerialium nostrorum, prefatis
fratribus memoratum predium sicut superius determinatum est, et confirma-
mus et in perpetuum confirmamus et hanc cedulam impressione sigilli nostri
roboratam eidem monasterio in testimonium tribuimus. Aliius rei testes sunt
Heinricus, prepositus Quercensis, Arnoldus, custos, Chunradus, canonicus,

1.) Hahn, Wukundenbuch, II, 346 — 349.

Adelungus, Johannes, Poto, Alvingus, Leo papellani, Ernest, Wasaleus, Heig-
 nicus, Bertholdus, Sigemarus, Fridricus, Bertholdus de Schalake, Pilgrinus, Ale-
 xander, Beru Syticensis abbas, Willehalmus prior de Gygnania. Datum anno
 incarnationis dominice M. C. LXX. VII, indictione V., XI. Kalendas Februarii,
 actum Pilatein feliciter amen. " 1)

↳ V. l. 1190. se je pisanila listina pajuode Bertalda Dalmatinskega, ki pa je
 panarjena, nato nje ne navajamo.

Velik, dohvatnik, pamaštara je bil tudi Rudolf, de Rasia", ki mu je daroval
 šest kmetij na Hajdini. Datiena, dne 21. Aprila 1202, v Hajeklastu pisana listina
 se glasi:

" In nomine domini nostri Jesu Christi dei aeterni, qui deus aeternus regnat
 sine fine supernus. Anno ab incarnatione domini nostri Jesu Christi M. CC. II.,
 indictione V., tertio idus Aprilis, cum inter Ottanem Saxonem et Philippum filium
 penteretum, duce Leopoldo tam Styriam quam Austriam ductante feliciter, in
 presentia domini Wolonis de Rasia fratris subscripti donatoris, et Ulrami de
 Missentaine, Pealei confratris hospitalis sancte Marie de Rasia, Gaibardi filii
 Canuadi de Suabech, Walteri de Mancistaine, Odavici de Rasia, Geraldii de
 Rinhito, Canuadi de Talein, Armerici de Tachendau, Canuadi de Marchia et
 aliorum. In mundi congeie huius sic docet nos agere, ne in die ultionis cum hec
 possimus connumerari. Date elemosynam et ecce omnia munda sunt vobis, dicit
 dominus. Unde ego in dei nomine ego Rudolphus de Rasia sanus mente et corpore
 non per violentiam sed integra mea bona voluntate, consuetente uxore mea Mild-
 ruda pro remissione peccatorum nostrorum, confirmo donationem duarum
 villarum paritarum in planitie iuxta Truam, in confinibus civitatis Petauic,

1) Hahn, Mukundenbuch, I., 658, in 657.

et appellatur tam una quam altera Brandin quia obtulimus deo et beato
 Joanni de Brito super altare in die consecrationis ecclesie memorate, presente
 domino Gottifredo Aquilegeni patriarcha, Cyprano episcopo, Vitallo, Otto,
 Kano et Leopoldo de Gununite, Gualdo di Ribintio dicto, Bonrado de Marchia
 et aliis. Ea enim conditione supra scriptam donationem memoratus donator fieri
 mavi, ut quoadcunque unum conjugaliu(m), ipsu(m) aut uxorem eius, mari con-
 tigerit, statim dicta ecclesia iure donationis, possessiones redditusque integraliter
 habeat in perpetuum superioris ville in qua redditus quinque mansuum pene
 habet prout inferius declarabitur, et quando cunque alter decesserit, in supra dicto
 tenore habeat aliam in qua habet redditus pene mansi unius, ita ut ab illis die-
 bus in antea prescripta ecclesia habeat teneat, possideat et fruatur optima liber-
 tate cum omnibus illorum iuribus, proprietatibus, superioribus et inferioribus
 pertinentiis, accessionibus, ingressibus et egressibus suis sine alienius vel aliqua-
 rum contradictione, et sic dominum priorem Nicolaum recipientem pro ecclesia
 misit in tenutam et liberam possessionem et quinque nominatum mansuum
 redditus superioris ville cum unius mansi reddito inferioris. In signo et testimo-
 nio proutinuis et absolute concessit et promisit iterum ecclesie ipsi per se quam
 per suos heredes perpetuam donationem firmam et ratam omni tempore habere
 et nullo modo contravenire, sed ab omni homine puthorinane potius ac peni-
 tus defensare, et in tali pudore me Petrum scribam melius quam possem, scribere
 ne rogavit. Actum est in portico eiusdem sancti Joannis in presentia supra-
 dictorum testium. + Ego Petrus scriba specialiter ad hoc rogatus et bona fide
 quam vidi et audiui, scripsi et signa picturiosissime pucis eam autenticaui,
 complevi et insuper dedi. " 1.)

1.) Hahn, Nekundenbuch, II., 44 in 48.

La, dohvatnik je bil, kakor se v obči tudi, in Rožek na Maroškem.

d. 1202. je tudi nekaj gospa Matilda darovala samostanu svojo dedščino, kar je najuda Leopold VI. odobril v nastopno listino:

„Leopoldus dei gratia dux Austriae et Styriae, unicus Christi fidelibus in perpetuum. Ratifico modernis et presentis lineae testimonio futuris quod domina Maichtildis patrimonium suum quod iure hereditario in quieta habuit possessi, sine, per manus meam pro remedio anime sue nec non parentum suorum contulit ecclesie de Valle sancti Joannis. Et autem hec sua traditio rata maneat in eum et inconvulsa, auctoritate scripti et sigilli nostri precipimus.“¹⁾

Stiri leta 1206, namuč l. 1206., daroval je Otakar Marjiški samostanu dve kmetiji v Oplotnici. To pravidimo, in sledeče listine:

„In nomine sancte et individue trinitatis amen. Ego Otacher de Gornitz notum esse volo tam futuris quam presentibus, quod sanus mente per dei gratiam et integer corpore pro respectum anime mee, uxorum mearum omniumque parentum meorum duas mansas qui sunt in villa de Oplotnitz, ecclesie Vallis sancti Joannis per manus domini Leopoldi, filii Leopoldi ducis Austriae, Stirie que in presentia domini Nicolai prioris in perpetuum trado sumpendi, tuis suis, assistente eiusdem ecclesie conventu, presentibus etiam testibus domino Ruberto de Reetsach, domino Othone de Radisdorf, domino Othello de Blanschenstein, domino Marquardo de Bsoeth. Quod ut ratum et ⁱⁿconcessum, maneat, sigilli mei impressione munio et cavabor. Actum est hoc in claustro prelate ecclesie, anno ab incarnatione domini M. CC. VI.“²⁾

Tudi l. 1213. je dabil samostan nekaj podobno, nemljivo, kakor kaže sledeča

1) Lahn, Nekundenbuch, II., 100.

2) Voti, II., 119 in 120.

listina, ut supra de Aspolda VI. :

✠ In nomine sancte et individue trinitatis amen. Liupoldus dei gratia
 dux Austrie et Stirie omnibus Christi fidelibus in perpetuum. Nos post diu-
 turno temporum fluxu hominum memorie subtrahatur, placuit per presenti-
 um continentiam modernis et futuris transmittere quod dominus Thimo de
 Blonix quoddam predium quod a nobis multis annis possederat, pro remedio
 anime sue parentumque suorum ecclesie Vallis sancti Johannis ordinis Cav-
 thusienis in presentia nostra partem in elemosina reliquum in partibus XII
 marcharum contulit, eiusdemque nepotis nomine Helpeht cum pueris suis pro
 parte sua ab eadem ecclesia IX marchas recepit eidemque ecclesie in perpetuum
 possidere concessit. Nos etiam iam dicti Thimonis nomine Hainvicius tunc
 vicarius in Gassenhurch partem eiusdem predii que se contigebant, prefate
 ecclesie tribuit, et pro reliqua parte XIII marchas recepit. Et notandum quod
 domine Helpeht venditionis apud Rategays puch testes fuerunt dominus
 Marquandus plebanus eiusdem ecclesie, Hainvicius sacerdos, Raynaldus sacer-
 dos, Otto dux et frater eius Archingerus, Hermanus de Conichil, Chunradus
 de Lacco et frater eius Hainvicius, Hiltequimus deue et Canno miles, Liutaldus
 miles, Gebhardus officialis de Rategays puch, Rudegerus officialis de Mar-
 puch, Siboto miles de Oplatrin, Cunei pueri et frater eius Sele. Ex parte vero
 domini Hainvici sacerdotis cognati eiusdem testes sunt sacerdotes dominus
 Fredericus de Sala, Rivinus, Bertoldus plebanus de Oberhurch, Petrus dia-
 conus, Arnaldus subdiaconus, Otthacharus et frater eius Liupoldus de Gonauix,
 Alcaeus de Rauenberch et frater eius ~~Liupoldus~~ Eberhardus de Seumburch et
 alii quam plures. Acta sunt hec apud Marpuche in presentia nostra et mini-
 sterialium nostrorum, videlicet Ricci de Stukenberche, et Otthanis de Bremen, et
 Ricci de Gonauix, et Liupoldi fratris eius, et aliorum quam plurimum

anno ab incarnatione diuini uerbi M. CC. XIII, datam per manum Hainrici notarii plebani de Kenne. " 1)

1229 je neka gospa, in Marchenau, darovala samostanu, duc kmetiji, v Marjicah. Ostačna listina se glasi:

" (Universitati) postere pateat et presenti, quod domina C. de Marchpurch et filii (eius ?) C. de Chotze plebanus fraterque sui dominus M. et G. milites duas mansos in antiquo bonum sitos dederunt claustris Vallis sancti Johannis in Dishe (!) proprietate uera perpetuo possidendos, pro compensatione totius dampni quod homines puerorum de Friedenberch subditis eiusdem cenobii super alpidus intulerunt, siue in hominibus siue in rebus aliis extet (!) factum, inaeque prior et totus conuentus intercedentibus domino C. preposito de Solio et quibusdam aliis honestissimis et discretis ueris, maniam talis facti totaliter dimiserunt. Sed ut res ipsa habeat perpetuam firmitatem, sigilli impressio domini R. de Marchke qui eo tempore gubernatori rei publice fuerat prestitutus, est huic pagine superaddita in munimen, alia quoque sigilla pro firmitate habere sunt adiuncta. Testes huius rei sunt dominus C. prepositus de Solio, dominus R. de Marchke et filius suus dominus H. scriba, pincerna de Hächspach, dominus G. Ps, M. uicus de Alo, gan et Willelalmus sacerdos, M. uicus scolasticus, Rodgerus . . . Lambertus, W. lhardus diakenarius, Maylinus, Henricus, Marquardus . . . rices, Henricus, Oiticus, deo, G. ehardus diaconus, Heino (et alii plu) rimi. (Actum anno) Domini millesimo CC. XXVIII, in Marchpurch. " 2)

Mjundinja Teodora Austrijska je l. 1229, ukrala, unadu, v Friedenbergu,

1.) Hahn, Nekundenbuch, II, 189, in 190.

2.) Osta, II, 361.

na jredaunika m v Hajcklostru, da je se jeden nan olja; jednega je samostanu
valil njen soprog, vojvoda Leopold. Vsa namena je indala sledečo listino:

„ In nomine patris et filii et spiritus sancti. Si quid haminum circumspice-
tio ~~est~~ vult esse ratum et stabile, ne labatur a memoria pro lapsu temporis
illud, debet litterarum serie perhennari. Notum sit ergo omnibus ad quos
presens pagina devenit; et maxime officialibus in Nudenbuch, quod ego
Theodora pro remedio anime nostre et dilecti mariti nostri domini Leopoldi
delicis memorie ad paucam plei que singulis annis de providentia predicti
domini nostri ducis accessit cenobio Vallis sancti Johannis in Seitis, statuimus
et firmiter mandamus ab officialibus in Nudenbuch superaddi singulis annis
alteram paucam plei ad congruatum eiusdem cenobii cibaria laucius can-
dienda. Ne igitur ut predictum est, illud quod firmiter fieri statuimus, a
memoria haminum parte tollat oblivio, et per mutationem et discursum
temporis impediri valeat, quod volumus esse ratum et stabile, presentem
paginam decrevimus sigilli nostri munimine corroborare. Acta sunt hec in
Klunench, anno ab incarnatione Domini M. CC. XXXIII., iudicacione VI° 1.)

Dne 24. februarija 1234 je Peter, prednik Hajcklostra, prujel halnega
Leopolda Kanjiškega na redaunega brata, na kavpta Ortalk in Leopold,
sinova Leopolda Kanjiškega, da suvala samostanu dve kmetiji v Davač.
Dotična lista se glasi:

✠ In nomine Domini amen. Anno ab incarnatione domini nostri
Jesu Christi M. CC. XXX. III., indictione VIII., VI. kalendas Martii, in pre-
sentia domini Petri plehani de Ganunin, sacerdotes Lambertus, domini
Oberti castellani, Rudolphi de Treuna, Martuicci de Kusdorp, Ottonis de

1.) Hahn, Nudkundenbuch II., 404 in 408.

de Preorat, Odobrici filii magistri Petri Cynei et aliorum. Instrumenta et priuilegia prius temporibus sunt inuenta, ut memoriter habeantur, que stabili sunt tenere conscripta, uelud sacri canones obseruent et diui principes Romanorum. Dominus Guipaldus de Januina, sanus mente, licet eger corpore, dum peccatus et excessus multiplices quas commiserat, compunctione ductus cogitaret, sua, dente uosae cum filiis misit nuntium pro uenerabili uiro domino Petro priore sancti Iohannis de Sein, ut contra toxicata ~~et~~ uulnera peccatorum ei preberet antidotum uite eterne. Qui ueniens, ut uir sanctus et prouidens tam prudenter illum de anima manuit, quod idem dominus G. rogauit, ut pro redemptione anime sue illum in fratrem acciperet continentem, et sic presente uosae ac filiis, scilicet Ortalpo atque Guipaldo, dedicauit se deo et ecclesie beati Iohannis, exhibens manus in manus domini prioris Petri. Verum tamen antequam fierent predicta, dominus prior examinauit et interuogauit diligenter uosam prescripti Guipaldi, si castitatem uellet et continentiam preuenire, que canonicus dixit: Pro mea salute maritique mei anime, comadris dedico me deo, continentiam promitto et licentiam ei tribuo, ut recipiat habitum fratrum de Sein, ut beneficium participes sim cum eo, et abrenunciauit seculo in manus domini prioris et plebani de Januina. Et ad hoc, ut ista prederent, ait: Et sciatur, me non ambages sed puram querere uoluntatem, et ueritatem, uolo, Christo fauente, dum sana uos, lacum peligiosum intrare, ut anima mea saluetur, et si filii mei uiderint, aut sciuerint, me in aliquo supradictorum deuiare, siue in aliquibus possessionibus, mansas, res mobiles et immobiles, quas habeo, super quas illas constituo defensores et protectores, mihi precipiant cum persona, et quandoeunque me mori contingerit, recipiant eadem bona, quia ea non possum quoquam modo alienare, in feudum concedere, aut alicui obligare. Post hec memorati filii domini G., habito consilio suorum

militum et aliorum, pro salute patris anime contulerunt ecclesie beati M^h,
 hannis de Seix duas mansos in villa et loco qui dicitur Asinin, tali enim
 tenore quod ab illa die et in antea predicta ecclesia eos habeat, teneat, possideat
 et proprio jure fruatur cum omni jure, proprietate, acceptatione, ingressibus,
 egressibus, inferioribus et superioribus suis sine alicuius vel aliquorum con-
 traditione. Et promiserunt idem filii contra collationem hanc tam per se
 quam per suos heredes firmam et stabilem esse et nulla ratione contravenire.
 Acta sunt hec in castro de Januaria in stipula domini Otalpi filii supradicti
 diupaldi, in presentia suprascriptorum testium.

✠ Ego Petrus scilicet qui rogatus interfui, ea que vidi et audiui, bona
 fide scripsi, signo sancte crucis et sigillis ecclesie beati M^h hannis de Seix et
 domini diupaldi ~~comitatus~~ comitatus, complevi et dedi. " 1)

Ad. 1235., dne 2, aprila, dabil je samostan nemljisčē, od kuškega škofa Aluika,
 Kar naraidimo in sledeče listine:

„ In nomine sancte et individue trinitatis. Omnibus in perpetuum amen.
 Ego Aluicus dei gratia Quincensis episcopus ad noticiam cunctarum pervenire
 volo tam presentis quam future generationis quod predictum illud
 quod ecclesia Quincensis habuit, eo tenore Dicitur
 predictum feutikus predinis Garth. Quod ad petitionem domni
 du pro persona eorum successores ad petitionem Petri . . . in Christo
 diligimus, ad maiorem cautelam et Gebhardi prepositi ac totius
 capituli mei ab eisdem eum memoratum predictum sanximus
 et in perpetuum possidendum confirmamus, nichil in eadem nobis retinen-
 tibus, cum ingressibus et egressibus, cum pratis et pascuis, cum aquis aqua,
 nunquam decussibus (!), cum venationibus, piscationibus, vineis et agris et
 omnino quicquid ad ipsum predictum pertinet, et sicut ipsi possederunt

1.) Hahn, Nekundenbuch, II, 416.

et in presentium possident. Termini autem prefate possessionis sicut aquae et riuus ab utraque parte uallem decurrunt, in capite uero montium claudit uiculus priuacatur Oplon, a parte claustrii predium ipsius ecclesie claudit.

Ad autem hec rata et inconuulsa in eum permaneant, sigillo nostro capite, li nostro roboramus. Huius rei testes sunt Aluicus Quincensis decanus, Mein, gatus, Berhtaldus, Hiluidus, Fridericus, eiusdem ecclesie canonici, Artuicus, plebanus de Duldenge, Engelramus de Strauskuch, Artuicus papifer, Otto Bruuangi, Meinuicus de Sassenhem, et alii quam plures.

Acta sunt hec anno ab incarnatione Domini M. CC. XXXV. indictione VIII, quarta nonas Aprilis. Actum Gungeh in domo domini prepositi. ¹⁾

„Astega leta (1835) inuacila je tudi Alojija Dembaška samostanu 5 kmety v Dainah (Dasinix) delama v pauuacilo od njenega stuičnika, pedauuikam napuauiljene, ikade, delama pa v dušno pamoi. To je odakuid ujujada Friderik II. Austrijaki v listino, pisano v Ptuj, dne 27. aprila 1835, Kateua se glasi:

„Fridericus dei gratia dux Austriae (!) et Stirie et dominus Carniole (!). Uniuersis Christi fidelibus in perpetuum. Ad noticiam presentium et futurorum uolumus peruenire, quod domina Sophia de Deunbach quinque manus in uilla que dicitur Dasinix, quas iure hereditario et quieto possessione habuit, per manus nostras tradidit ecclesie Vallis sancti Johannis de Sita, partim in elemosinam, partim pro restitutione dampnorum que Chun, radus de Deunbach nepos eiusdem damine intulerat ecclesie memorate. Dedit etiam easdem manus pro remedio animarum omnium parentum suorum uiuorum et defunctorum cum omni integritate, nichil sibi iuris retinens in

1.) Hahn, Nekundenbuch, II., 424.

eisdem, sed in perpetuum prelate ecclesie et fratibus ordinis Cantuariensis possi-
dere concessit, rogans et petens predictam donationem sigilli nostri munimine
roborari. Quibus precibus annuentes, ut eadem donatio rata in eum et in conuul-
sa permaneat, presentem paginam scribi fecimus et sigilli nostri impressione firm-
mari. Testes Ricardus de Becca, Bernhardus de Schouenbere, Rainbertus de
Mureke et filius suus, Hermannus de Branichpore, Bertoldus de Emkerbere,
Admannus de Sunnebere, Richardus de Umstein, Henricus de Hakenbere,
Chunradus de Hinbere, et alii quam plures. Acta sunt hec in Petruia, v. kalen-
das maii, anno incarnationis dominice M. CC. XXXV. " 1)

Radalje je na Rajeklašter pramenita tudi listina, ki dne 29. maja 1237, s katero
je oglejski škof Berthold samostanu potudil desetino v župnijah: Manjice, Hač,
Mlinica in Sv. Genant. Glasilo se doslovo tako-le:

„Bertholdus dei gratia sancte Aquilegensis ecclesie patriarcha. Dilectis in Chri-
sto fratribus P. priori et conuentui de S. Cantuariensis ordinis salutem et ipsorum
apud Dominum precationibus adiuuari. Cum et plantare religionem et plantare
tam fauere modis omnibus teneamus, nos uestris iustis petitionibus inclinati
concessionem decimarum in plebe de Gyauin et in plebe de Gyasse, item in plebe
de Alun, atque in plebe sancti deonardi p. felicia memoriae Otacri Styrie et Slav-
paldi Austrie et Styrie ducibus manasterio uestro factam, de consensu patri-
tuli nostri ratam habemus et firmam, ac presentis scripti munimine confirma-
mus. Datum apud Vitem, anno Domini millesimo ducentesimo XXXVII., in-
dictione decima, III. Kalendas Junii, presentibus Frederico Concordiensi episco-
po, Jacobo Masacensi electo, Wihanne preposito sancti Stephani, Berchtaldo
Villacensi archidiacono, magistris Phil. et Gerardo canonicis Aquilegensibus

1.) Hahn, Nekundenbuch, II., 425.

se plerisque aliis. Et ut hec presens pagina robur optineat perpetue firmitatis, ipsam sigillo nostro et capitali Aquilegensis iussimus insigniri." 1)

Ālela panna na Najeklaister je listina Viljema Vjnjisklega in leta 1047. V njo so vključili imenovanj, da je svoji dni samostanu v Kicah pounačil pannaustno škodo, katero neli po svoji mači poravnati. Na namen je ne takrat, ko je njegov brat Leopold bil na smutni postelji samostanu danaval 5 kmetij v diji pui Franko, lauem, pridjal še 5 drugih kmetij nauno tam. Tudi je svetoval svoji sestri Klina, beti, naj prada samostanu 14 kmetij v Attranicah, kar je tudi stavila. Ko je na hudo shalel, spovačil je samostanu 6 kmetij v Prevaulenjah na Pahovju, 10 pa v Kevnauici pui Panikui.

Datična listina se glasi:

„In nomine sancte et individue trinitatis amen. Cum omnium facta mortalia, sicut temporalia sequuntur motum, et pereuntibus hominibus simul et eorum acta intereant, necesse est, ut que sua natura tendunt in interitum, literarum munimine fulciantur, ne a posterorum memoria fluxili dilabantur. Hinc est, quod nos Wilhelmus de Hoheneke presentis scripti testimonio tam presentibus quam futuris innotescere volumus, quod nos aliquando nostra culpa et immerito ecclesie Vallis sancti Johannis damna satis gravia et diversa intulimus, sicut non spontuit nec decebat. Tandem ad nos reversi et diuino nutu ammoniti, predicte ecclesie et fratribus ibidem deo famulantibus de illatis satisfacere cupientes, ipsos cum deuotione conuenimus sicut pias, et in villa que Gyntenbach dicitur, in qua frater noster Leopoldus pie memorie ^{em} ~~mon~~uato (=) ecclesie per consensum nostrum quinque manus pro remedio anime sue in articulo mortis donauerat, nos alios quinque manus in eadem villa prefate ecclesie et fratribus supererogauimus

1) Hahn, Wukundenbuch, II, 466 in 467.

pro emenda. Nos super ad eorum leniorem, amplius obtinendam, rationem, nos-
 tre domine Elisabeth de Myltenberch, consulimus et assensum prebuimus, ut
 in villa Strennemiu quatuordecim mansus penaminate ecclesie, partim pro sa-
 lute anime, partim pro precio decem et octo marcharum, venderet et donaret,
 quod et ipsa sicut bonorum actuum instauratrix, ilico effectui mancipavit, et
 per manus nostras dictas mansus donatas siue venditas, super altare sancti
 Iohannis contulit et transmisit. Deinde breui succedenti tempore superuenien-
 te nobis corporis infirmitate et morbo acutissimo, inualecente testamentum dis-
 ponere decreuimus, in quo inter cetera, mediante domino Ottone plebano de
 Noua ecclesia, confessore nostro et priore domino Petro plebano de Banikel et
 aliis quampluribus sepedicte ecclesie, ob salutem et remedium anime nostre ac
 parentum nostrorum, per manus in villa Buetenbüch et aliis decem in villa
 Inuenanien cum omnibus suis pertinentiis, siue siluis siue campis, piscationibus,
 uenationibus, siue quibuscumque pensantur nominibus perpetua euagauimus
 hereditate. Nec ignorandum ducimus, quod omnia supradicta donata, siue
 que priora nostra superius nominata, siueque nos ecclesie Vallis sancti Iohannis
 donauimus, tali titulo libertatis contulimus, ut nullus successorum nostrorum
 aliquid iuris siue domini aliter et precipue aduocatie in illis prediis sibi debeat
 aliquatenus usurpare, sed ea libertate qua antecessores nostri et nos ipsa possedi-
 mus hactenus, tali iam dictam ecclesiam et eius incolas super datam sibi a nobis
 terram liberos ac perpetuos pedinauimus possessores. Ne igitur hanc donationem
 nostram et rationis nostre perfidorum calumpnia lacessere attemptauerit, sed ut
 magis multorum testimonio fulciatur, prememorate ecclesie presens scriptum
 fieri et nostro sigillo iussimus communiri. Huius itaque rei testes sunt priore
 Vallis sancti Iohannis, Bonu. sacerdos et superius nominati plebani, Wille-
 helmus de Hohenke, Heinr. de Brunas et frater suus, Hugo de Hohenke,

Chano. de Sennenbach, Heinr. de Guegne, Heumanus de Pilstein et ceteri quam plures. Acta sunt hec anno ab incarnatione Domini M. CC. quadragesima primo, mense Junio." 1)

Q. 1243, dabil jessamastan dua pinagada pui Maribou, sd Friderika, do-
natus "in enauanega in ad njegoue sapuoge Adelheide, To puica plectica listina:
„Uniuersis presentibus ac futuris pateat hoc ex scripto quod Fridericus do-
natus cognomine et Adelheide uxore eius gratia puenitice ad tantam pietatem
relitus inspirati ad Vallem sancti Mahannis Ditse semetipsos pnuicibus et pau-
pau deuotissime phtulerunt, duas pinas quas habebant pnapuas, eidem loco
post obitum utriusque in salubre remedium confluentes, unam in monte castri
sitam de qua idua iuris montium domina duci datur, alteram in pudio san-
cti Pauli de qua una idua et dimidium soluitur annuatim, idque cognoscatur
actum publice et honeste, non obstantem pmissione facta de predictis pinis peno-
bio Pictariensi. Abbas quippe Merkuandus uir puidus atque prudens pbbate
Rudolfo Ruenensi uenerabili et Dietrico Pictariensi clauigero presentibus et
fratre Bernhardo fratreque Richeo assistentibus, habito consilio sub publica
libertate p absolutam licenciam dedit ipsi f. et uxori sue ut pinas ipsas uende-
rent uel donarent quocumque pnapuo publico traherentur. Huiusque date
licencie testes sunt Aluicus de Wagan et Gebhardus sacerdates, Lambertus,
Henricus, Manquandus decimator, David ciues, et officialis Mainen cum
aliis pluribus. Et autem donatio ditenci loco facta et legitime consummata
perpetua firmitudine uaheret, nec fraude uel detractioe possit in posterum
uariari, ideo hec littera est conscripta sub munimine sigillorum Chanoadi
uenerabilis de Mauchpuch plehani fratrisque sui domini G. honorabilis ac

1.) Hahn, Nekundenbuch, II., 509, 510. in 511.

discreti. Alii quoque testes et plures sunt subscripti ad veritatis certitudinem retinendam, dominus Aluicus de Marchpune, Aluicus de Organ, Aluicus de Chotse, Ghehardus, Dipoldus sacerdos, Aluicus secularis, milites dominus Aluicus, Gotfridus, Reinbertus, Hartangus de Banashome, dihenarius, Lambertus, Hauguardus decimator, Aluicus iudeus, Henricus, Diteicus, Walphardus, Otto clauiger, Menherus de Aninie, Outlinus, Walpammus chirurgicus.

Actum in tribunali Marchpurgensi, anno incarnationis Domini millesimo CC. XLIII. " 1)

1) d. 1245. je Hartwig Tuel, duvnik Henrika Rogaskega, v darovaljenjem svojega gosposda, inuacil, pedavnika, v Hajeklastu 4 kmetije, v Osenci pri Tehavju, na katero mu je samostan dal tri kmetije na Hudinji in 12 mark vinarjev.

Latina listina, se glasí:

„ ✠ In nomine sancte et individue trinitatis amen. Ego Henricus de March tam presentibus quam futuris presentis scripti testimonio innotescere cupio, quod ab salutem meam ad petitionem fratrum de dies inclinatus, admisi ut Hartuicus cognamine Tuel de Alsin quatuor mansas quas in eadem villa, scilicet Alsin, a me in feodo habuit, cum omnibus pertinentiis suis, videlicet agris, vineis, pomeriis et ceteris si qua sunt, supradictis fratribus in dyces cambiret pro tribus mansis in Bodyn, superadditis sibi duodecim marchis denariorum, adiciens etiam quod predictus Hartuicus has tres mansas in Bodin loco illarum in Alsin debeat a me in feodo retinere. Et ne perversum, dum talasa malitia istud cambium lacerare vel fraudari valeat, supradictis fratribus presens scriptum fieri et meo sigillo valui communiti. Huius rei testes sunt Ortaldus de Gonenin, Dipoldus filius suus, dominus Orestes,

1) Kohn, Nekundenbuch, II., 542, in 543.

Ortallus de Plankenstein, Gotschaleus et Heinricus fratres sui, Adalbus, Heut-
nicus, Otto fratres de Mudad, Heinricus plebanus de Bonikil, prior de Gyra,
me, et ceteri quam plures. Apponimus etiam quod seve obliuimus, quod ego
Heinricus de Rohasch et pastori mei ut si quis malitiosus super predictis qua-
tuor manis in Alonix prelatos fratres inpetierit vel ad placita persuseauerit,
debeamus omnimodis liberare.

Data in Ganenix, anno ab incarnatione Domini M. CC. XL, quinto,
mense Maio, " 1)

— Tudi po vsej, so dolivali, redavniki v Hajeklaštev bogata davila in vsled
tega se je imetje samostana vedno bolj množilo.

— 1244, 12. julija, se je oglejski škof Berthold v puinanje postal jubnasti,
katero je samostan njemu in drugim skavnal, odpuedel samostanu v prid
desetini v Ragani, Padavi, Kacuh, in na Hajdini. Ostično desetino so do tiste,
pa časa v prid imeli deželni, vlada rji kot tačji oglejskega škofa. Prič so
bili: Kvalto, oglejski kanon in škupnik v Alauenjem gradu, Otan in Misenko,
oglejska ministerijala v Alauenjem gradu, Friderik in Heldenreich, pitena
Janeška in Melling dučki. 2)

— 1252 je oglejski nicedom s svojimi soprogi Franude sporočil samostanu 20 mark
srebra dahadkav in jeden vinograd v sedini pri Dramljah na jedno obletnico,
katero hi naj redavniki nanj in njegove staniše spravljali. 3)

— 1254, 10. septembra ~~1254~~ so ban Stefan, vojvoda Slavonije in glavar na Sta-
jevskem, potem Gottfried Slavonški, deželni sodnik in pri sedniki Seifried

1.) Kuhn, Mukundenbuch, II., 565 in 566.

2.) Muchau, Gesch. Steierm., V., 208.

3.) Tisti, V., 246.

Kahrenberki; Dietmar Grehinjaki; Henrik Rognaki; mania, v. Draunjski dolini; Wigand Keheljski in drugi v Gradcu, nasodili v pradi; katero jimel Hajeklaštov paradi, nasi „Osnita in Wauti“ v Thiennam, viteram Keheljskim. Nasodba se je ugodno izvršila na samostan. 1)

1262, 23. junija je M. prijav v Hajeklaštov, v davoljenjem Konventa samostan v Bistvi prepustil dve kmetiji v Topali, da hi se v tamošnjem samostanu po, množilo število redarjnih celic.

Ostična listina se glasi:

„Nos M. Vallis sancti Johannis prius dictus Barthusiensis pedinis, notum facimus universis presentem paginam inspecturis, nos de expressa voluntate et consensu patris nostri conventus dedisse et cessisse in perpetuam elemosinam domui Vallis jocundi in Wöunitz duas mansos sitas in villa adiacenti ville Topalae quas antea dominus Heinricus de Serphenbero nobis dederat tam in elemosinam quam pro quibusdam pensis dedimus inquam tali conditione et pacto, quod M. prius dicto Vallis jocunde obligavit se ad faciendam unam cellam ibidem singulis annis quousque cellarum numerus totaliter sit perfectus. Ita tamen quod dicta domus Vallis sancti Johannis dictas mansos sine contradictione aliqua sicut ante habuerat retineat. In cuius rei testimonium et perpetuam memoriam nos dicto M. priori presentem pedulam dedimus sigilli nostri munimine roboratam. Datum anno domini M. CC. LX secundo, in vigilia natiuitatis beati Johannis baptiste.“ 2)

1262, 1. septembra so Gekhard, Alrik in Leopold, bratje Semberki, dano, vali Hajeklaštov 5 kmetij til „Srennamin“ in jedno pri Valeu. Med pričami

1.) Duchau, Gesch. Steierm., v., 253.

2.) Schumi, Nekunden, u. Regestenbuch d. Herz. Kärin, II., 237 in 238.

je paveno tudi „Otto de Millenberch, plebanus de Banikil.“¹⁾

1267, 22. maja jenojuda Aluik Karasli potudil samostanu p. Kliač vse
pmanice ter p. nastil, calvine vse blago, kav pa hodo peduniki p. Kamniku in
Slavenjem gradeu Kuparali ali pradajali. Ostična listina se glasi:

„Nos Aluicus dei gracia dux Maximilianus, dominus Carniole, constare volumus,
tam presentis vite hominibus quam future, quod nos consideratis et per singula
intellectis huiusque privilegia fratrum pedinis Martusienis in Valle sancti Urban,
nis pro penitentium, continerant omnem gratiam p. nostris predecessibus eis
factam, etiam cum augmentatione aliquorum que annis singulis dari sunt in
Windisgruen eis longo tempore consueta, ratam habere duimus, concedentes eis,
ut in predio Windisgruen, ubi prius frumenti duas modios et huanii decem men-
suras habuerunt deinceps viginti mensuras huanii et quatuor modios de frumeto
annis singulis habeant, iugiter possidendas. Preterea concedimus fratribus ante
dictis, ut omnia que ipsi ad usus proprios pendiderint, vel etiam comparaverint
in civitatibus nostris Stain ac Windisgruen sine thealano transeant atque muta.
Denique precipimus universis ad districtum dominii nostri respectum habentibus,
huc ut ubicumque predicti fratres ierint aut bona eorum fuerint constituta,
nichil eis extractionis aut gravaminis imperatur. Ad quantum omnium confirma-
tionem presentes litteras eis damus sigilli nostri munimine confirmatas. Datum
in Scheu prope Laybach anno domini MCC LXVII. XI. kalendas junii.“²⁾

1270. seje kralj Otakar II. mudil p. Slavenjem gradeu. P. tej puila nasti je
pedunikom p. Hajeklastu potudil Otakarjevo ustanovno pismo ter jim na
8. mark, katero so p. led ustanovnega pisma imeli ad pavličnik uvadov dobivati,

1.) Schumi, Alukunden- u. Regestenbuch d. Neuen. Wien, II., 234.

2.) Nati, II., 287 in 288.

dal dve pili „Propuchl et Propüchl“ med Stujem in Karikouam. Tudi name, sto 20, massas „Helena dokivali so panapuej 8, massas levi majaris ponderis in deuben.“ Kat puič so navedeni: Alvik Dürrenholz, Fridenik Stujski, Otton Hlaslavski, Otaff Bertholdovski, Gundaker, „Schenk von Hausbach“, Alvik Hausbasčki, Alvik Hauendelski, Henuik Sateski (Helfenberg), Fridenik in njegov brat Otaff Hlauenjegrasčki, Tradlo - najhu Kralta, kurnik v Hlauenjem gradu, Otton Kriški in peč drugih. 1)

1272, 23. oktobra. Fridenik Stujski daruje Kartuzijanom v Hajeklastnu jeden vinograd in sprasti njhove vinograde „St. Dulpis, Tufelnik (Dunfick) in Ratschach (Krič)“ make pominie. Puič: Deutold Konjiški, Gunther Bueš, niški, Gotschalk Sapovski, Oving Schanberski, Deutold, upavitelj v Mur, bergu in Jekhard Krički. 2)

1273 daruje Konrad Mariboski, prinašeljenjem paprge, bratov in matere vse kar je v Konjicah posedal, redovnikom v Hajeklastnu. Puič: Bruno Freudenberski, 3) Kala Mariboski, Gottfried Metvinjski, Mulling Bernovski, Otton in gradu Maribau, Walschank, mešan in Henuik, učitelj v Maribau. 4)

1273, 30. novembra je Fridenik Stujski menjal v Hajeklastnu nekatera zemljišča v Majniku na dunge pri gradu v pili Tabl. Puič: Gunther in Dietmar Buešniški, Mulling Bongerečki (Baumgarten), Gotschalk Sapovski in Deutold Dembasčki. 5)

1.) Muchar, Gesch. Steierm., v., 341 in 342.

2.) Vsti., v., 351 in 352.

3.) Freudenberski so posedali gradič Freudenberg pri Kričah = *Freundenbergenses domini olim possidebant castellum Freudentberg nuper Krič.*

4.) Muchar, Gesch. Steierm., v., 355.

5.) Vsti. pauno tam. = Idem ibidem

1277, sta Friderik in Hartnid Otijška Kautunijane v Hajekloštu, spravila vsake colnine v mestu Otij, kjer je dve tretjini colnine dobival Friderik Otijški, jedno pa njegov brat. 1)

1281, 15. junija jaulja Henrik Freudenberški, da je podaunilam v Hajekloštu napravil različno skodo na njihavih nemljščih. To napraviti jim davi, je na 500 mark nemljšč in davičin v Dabruvi (Harid), kaste in podaunjak v Manjicah in v Kuecch pri Freudenbergu. Prič so bili: Henrik Friderški, Mul, ſing Preſinski 2), Oberhand Valdeški, Berenger Viſingſki, Heidenreich in Trebuſke nasi (ihagendaul.) 3)

1289, 10. junija davije Gattfried, ſupnik pri dv. Magdaleni tik Manihova Kautunijanom v Hajekloštu mlin na Dravi. Prič: Alhera, ſupnik pri davi, hovu, duhovnika Meinhard in deo ter Werner in Miſbacha in več drugih. 4)

1293, 20. februarja so se Albert dindeški in bratje Eklin, Wallin in Henrik Preſinski odpravili srem praviam do nemljšč Hajeklega samostana v Dednem puhu, Glabačah in ob Oplatnici. Prič so bili: Hartnid Proppendaulski, Leopold Manjſki, Wigand in Eklin Preſinski in ſetav brat Mechlin dindeški. 5)

1.) Muchar, Gesch. Steierm. v., 401 in 402.

2.) Grad Preſin je stal na hribu nad dv. Lavencam pri Tetavih, nato se skotica je ndaj imenuje pod Preſinom. Preſinski, po nemški Preſinger imena, vani, so se ponneje preselili na Karasško, slednjič pa na Avstrijsko ter so l. 1416. postali grafi.

3.) Castellum Preſin erat in monte, eccliae S. Laurentii imminente, unde regio adiacens adhucdum nominatur infra Preſin (pod Proſinom). Preſinens domini, germ. Preſinger vocat, postmodum in Carinthiam transmigrauit ac tandem in Austriam venerunt, ubi a. 1416 dignitate comitum distincti sunt.

3.) Muchar, v., 439.

4.) Nati, VI., 55 in 56.

5.) Nati VI., 94.

1294, 12. marca, se odpravil Henrik, „nacenlebanus“ v Kanjičah, vsem pravicam, katere je imel, do desetine Hajčklastra pri Kibeljskem gradu (sub castelo Gybel).

Priče: Mitigo, višji dijakon v Savinjski dolini in Leopold Kanjiški. 1)

1296, 22. januarja, Leopold Kanjiški prada in davuje Kartunijanom v Hajč, klastru štiri kmetije na Bohanju pri podtem starem gradu „Manauer“, kar pui, čajo Gotschalk, von Haus, Wunher Lemhaški, Wunher dindeski, Hercklin dindeski, Dietmar, šupnik pri O. Mariji in šupnijski upravitelj v Kanjičah, in Berthold Mantel Mitanjski. 2)

1302, 19. junija, Otav Dichtensteinski, kamornik vojvode Rudolfa, davuje upnič, vojvode in drugih Hajčkemu samostanu, pila Haukašice (Marguandsdorf) sk Oplatinici, ravno pletnico. Priče: Heinhard graf Ortenburški, Eberhard, Henrik in Alvik Wallseeški, Herman, maršal dandenberski, Fridrik Otubenerski, Hartnid Ptujski, Berthold Emmerberski, magister Berthold, duov, ni kancelar in šupnik v Halabrunu, Alvik in Karvad, brata Ivanikavska, in drugi. 3)

1308, 27. junija, se je Reinald Kanjiški v pui Hajčkemu samostanu odpravil, dal vsem pravicam, katere je imel, do desetine v Klovu pesi in pri Truhniku. Priče: so bili Leopold, šupnik v Kanjičah, Henrik Mitaški, Leopold in Petal, brata Kanjiška.

Ustega leta dne 5. marca je kardinal in apostolski legat Napoleon Kartunija, nam dovolil, da smejo v Kličah kapelo postaviti. 4)

1.) Muchar, Gesch. Steierm., VI., 100.

2.) Tisti, VI., 100.

3.) Tisti, VI., 147 in 148.

4.) Tisti, VI., 169 in 170.

- 1309, 1. januarija. Dujan, in njegov sin Fridrik, grofa v Muki, Vinodolu, Modrušu, in gospoda v Senju darujeta Hajekloštu, na ustanovo vsake leto jeden tona olja, in sprostita vsake colnine vse, mausko blago, olje, smolke, sol, vike itd., kar bodo imenovani samostan, na njunem zemljišču Kupil ali v dav. dokil. 1)
- 1310, 25. februarja kupi samostan od Dietmarja Sellenberškega zemljišča v Bističi. Priče: Alvik Janeški, Mulling dinceški, in Henuk Fett, deželni sodnik. 2)
- d. 1311. se je samostansko imetje podatno pomnailo, dne 12. marca so kupili pa, sestra v Slav. Bističi, 16. junija in 25. novembra v Ragoni, dne 5. decembra t. l. pa hiša, klet, in garnina v Ptuj, deloma od Helana, meščana in Rudolfa, kviše, pa kupana v Mariboru, deloma pa od Walharda Hartberškega, upravitelja in garnika v Ptuj. Priče: Alvik Janeški, Uton, kurnik v Sliunici, Balke, kurnik v Mariboru, Rudolf, kviš deželni pisar, na Hajevskem, in Mulling, van Janatsch. 3)
- 1311, 19. julija je Fridrik Hussce-ski, ustanovil v Hajekloštu skletnico, ter je v ta namen nagotavil samostanu 50 tt letnih dohodkov od svojih salin. 4)
- 1319, 4. julija. Leopold Manjški daruje samostanu 8 kmetij v Dražji, vsi v ta namen, da bi tudi njega pokopali v gornjem samostanu, kjer njegova vse počiva. Priče: Alvik Wallace-ski, glavar na Hajevskem, Meinhard graf Ortenburški, Peter diehenberški, glavar v Bističi, Nikolaj Dunelski, gradnik v Mjniku. 5)
- 1320, 23. marca. Andrej, meščan v Bističi daruje samostanu za jedno mausko srebra in 20 pinajev v ta namen, da bi se nova meša slušila na altarju

1.) Muchav, Gesch. Steierm., VI., 175.

2.) Isti, VI., 181.

3.) Isti, VI., 184.

4.) Isti, VI., 188.

5.) Isti, VI., 216.

sv. Katarine v gornjem samostanu. 1)

1330, Klinaketa, soproga cesarja Friderika in hči kralja Rakaba Ungarskega, je pred svojo smrtjo dne 12. julija 1329 volila Hajekloster s 10. 2)

1330, 26. marca, ukane vojvoda Albrecht II. Herdegu Stajskem, maršalku na Stajskem, naj po 4 narodnikih pčev in parovna pčev, kateroga ima Hajčki samostan, naredi nekaterih pčev v Britaniji Manjšiki. 3)

1333, 29. aprila, prodala Braun in Bilquin in Rattenmanna Hajekloster Brede (Beynet) za 24 mark sglejskih vinarjev. Pčev: Henrik „ob dem Weissenbach“, sadnik v Rattenmannu in Henrik Hartner. 4)

1334, 22. junija je dal v Belju Friderik Sarski, kartinijanec v Hajekloster svoje podložnike v Senhauici. 5)

1335, 24. aprila. Brata Henrik in Weigand Massenberski, darujeta Hajekloster posestva na Pirkau, Kebabju in v Framu v ta namen, da bi nju ondi pokopali in bi se opravljala pšletnica. Pčev: Janes, višji duhovnik v Šavinski dolini; Pavel, šupnik v Aliuici; Hartnid Mansberski; Mulling dindski; Henrik demberski; Friderik, šupan v Slav. Bistuici. 6)

1337, v pohatu po navlašenju gospodarem ustanovi deonold Manjšiki v Hajekloster pšletnica in v parovci v ta namen pohodke v Quajjivasi. 7)

1.) Muchar, Gesch. Steierm. VI., 221.

2.) Tisti, VI., 248.

3.) Tisti, VI., 250.

4.) Tisti, VI., 260.

5.) V. Krahen, Beljska kronika, 23.

6.) Muchar, Gesch. Steierm., VI., 268.

7.) Stepišchnegg, Das Warthäuser-Kloster Sein, 38.

1357, 25. julija. Otokl, Henrik in Leopold Kranjski je odpravilo vsem pravu, sam da kmetij v Dražji vasi, katere je bil njihov stric Leopold Kranjski klaje, klostu daroval. Priča in pečatnik je bil Henrik Miltuški. 1)

1357, 14. decembra javlja vojvoda Albrecht II., da mu je prijavil in konvent, v klajklostu predal na grad Maidberg 79 kmetij, na Drauskem polju, in sicer 10 v „Kudouf-w“, 16 v „Albrechtsdorfu“, 18 v Dražincih, 8 v „Sabiach-w“ in 27 v Banislaucih brez oglejske kladne desetine, na 400 št. Ob enem je vojvoda ukazal, naj deželni pisar na Stajerskem, Paul Ramung samostanu povzato v teku dveh let in plača. Oti ukaz je obnovil njegov sin vojvoda Rudolf IV., v predi pred godom sv. Katarine l. 1358. 2)

1359, 4. aprila menjajo redavnice v Studenicah v klajklostu nekatero zemljišča v selu med Gosičnim vuhom in Alakau (auf dem Gasetze zwischen Gositschin und Alatyn) na druge na Sladini. 3)

1360, prada Albrecht Kranjski kantunijanom v klajklostu na 30 mark starih graških vinarjev peč kmetij v dačni vasi pri Oplotnici. Priča: Otokl Kranjski. 4)

1361, 12. julija prada Berthold Mehejski klajklostu na 40 mark graških vinarjev, najjo suhodnijo pri Meheju s 5 kolarijami. Priča: Otokl Kranjski in Henrik Massenberški. 5)

1362, 9. januarja je kupil samostan od Henrika Massenbergerja, grajskega kneza v Bističi na 20 mark suhodnijo na Pihavi pod Mehejem. Priča: Otokl

1.) Kuchav, Gesch. Steierm., VI., 340.

2.) Oti, VI., 339.

3.) Oti, VI., 347.

4.) Oti, VI., 354.

5.) Oti, VI., 358.

Manjški, Rudolf Ahelawski, grajski knez v Štajniku in Henuik, kupnik na
Teharjah. 1)

Predložitimi pravicami je samostan še več zemljišč kupil, namuč:

1362, 9. januarja od Friderika Raumschüssel na 44 mark v Hladuicu na
Teharju in v Rakitavcu; 2)

1362, 31. januarja od bratov Manjških, Otolca, Henuika in Leopolda na
300 gld. 6 1/2 kmetij v, Selinik, Grahannem in Svihamitu " (Selennik, Gabruvec
in Svihauet);

1362, 8. junija pa od Friderika Adnevoja na 43 mark na Rihau in Rakitavcu. 3)

1365, 1. maja ustanovijo ^{skupaj} Manjški, Otolc, Henuik in Leopold v Hajeklastcu
na se in svoje stvari, ter in večje v ta namen samostanu, več kmetij v Drañji vasi. 4)

1366, 13. julija dovolj povelja Albrecht III. Karturijanom v Hajeklastcu, da
smejo dolinico, v kateri se njihov samostan nahaja, utrditi, kakor hočejo; nikdo
njim ne sme tega braniti. 5)

1369, 5. avgusta proda Janes Grael Hajeklastcu na 60 mark grajskih uinacijev
8 kmetij v Štajniku, Glahakem, Svihauetu in Pogledu ter gozno v Kloščkauniku.
Price: Leopold Manjški, Rudolf Ahelawski in več drugih. 5) 6)

1377, 6. januarja: Grof Herman Celjski se odprave vsem pravicam do zemljišč,
kateri so njegove stvari, oče Alvik in stana mati Katarina, ter drugi in med njegovih
prednikov, namuč Gekhard, Alvik in Leopold Saneški v Drañjah, Tisavi,

1. in 2.) Muchar, Gesch. Steierm., VI., 362.

3.) Tisti, VI., 345.

4.) Tisti, VI., 348.

5.) Tisti, VI., 388.

6.) Tisti, VII., 11.

„Brecklun“, „Pitsche“, „Latschach“, v Stranickah, in v Kalcu ob Lašnici darovali: 1)
1390, 24. novembra darujeta Leopold, in kralj Karloška Hajekloštev, na ustanova
zemljišč v Auech, Bredku in Fankinah, na Bregu, v Obhavi, Bohavini, chulem
dolu in „Reisteck-a.“ 2)

1402, v četrtek popeliki noči, in noči Konrad (Chuneret), kupnik v Chušnicah
prijorju Stefanu in Konventu v Hajekloštev, polduogo kmetijo v starih Manjicah
in doki na to jedno kmetijo v Chušnicah. 3)

1402, 14. Oktobra prada prijorju Stefanu Karloška, Kolamanska, udava v Gav,
njih Auech kmetijo v Auech na 33 mark in 19 vinajev. 4)

1411, 22. julija in noči Pöppel Vitanzki Hajekloštev kmetijo v Manjicah in doki
na to drugo v Brevatu. 5)

1412, 13. julija prada Friderik Melc Hajekloštev zemljišč v Brevju. 6)

1429, 15. septembra je v Krapini grof Herman Beljski Hajekloštev potrdil dve
kmetiji in dva dvora v okolici „Ottendorf“ nad Radicami; Katere jim je bil Frank
grof Korbawski dal. 7)

1430, 20. februarija prodata Ahacij in Blinabeta Tricheniška Hajekloštev, pro,
bodno lastna zemljišča na Bohaju pri Melju. Piič: Tomaš Auer, glavav v
Vitanzju in Henrik Rakensteinski. 8)

1432, 11. maja prada Kancijan, kaplan pri sv. Pankraciju v Jamniku

1.) Muchar, Gesch. Steierm., VII., 11.

2.) Tisti, VII., 42.

3.), 4.), 5.) in 6.) Stepišchnegg, Das Karth. - Klosterlein, 46. in 47.

7.) V. Crašen, Beljska kronika, 54.

8.) Muchar, Gesch. Steierm., VII., 213.

Klajkloštun kmetija v Breclah (Wruenen). ¹⁾

1432, 21. maja prida Ulrik Grasel samostanu ^{rosesky?} Hruvalah in Kanjiški pari. ²⁾

1432, 25. septembra daruje Lihald Buchplatner, kaplan v Breclah, skiduri redovnikom v Klajkloštun, abt Deslgerath "suzjevinogradu pri Kanjicah, "stich" imenovanega in "Museum" na Vršeniku, le 20 št. srebra, ima samostan in plačati sinu njegove sestre. Priče: denarj Wolf, glavav v Kanjicah in Viljem Achen, steit. ³⁾

1441, 25. julija prepušti Tomaš Saffner, župnik v Slau, Bistrici Klajkloštun suško desetino v Spodnjih Lanah in v Čanevniku, ter daki na njo remljisča v Slau, Bistrici. Desetino sta pečatila: Garihan Siglstanler, pisji duhovnik v Šavinj,ški dolini in župnik v Lanah ter Michael Waldkirchenski, meščan v Slau, Bistrici.

1443, dne 23. maja skljubi Ivan grof Schaunberski kot lastnik gradov Demenberg in Fram, da hode redovnikom v Klajkloštun, vedno dajal 400 siver, katere so samostanu bili Herdeg Ptijski in Klava, njegova poprega ter Fridrik Ptijski v ta namen spravčili, da bi se na nje in slednjega, keno Uno obletnica slučila. ⁴⁾

1444, 26. novembra ustanovi Jakob, suonar, meščan in župan v Slau, Bistrici obletnica v Klajkloštun, ter polji v ta namen samostanu vinograd "Kreec" in "Tuttuperg". ⁵⁾

1444, 18. marca je v Šavinku grof Fridrik Beljski, posled pravihje prijozja Marka Klajkloštun potrdil, podno oblast brevkuvave sadke, kakor ja je bil samostan

1. in 2.) Stepischnegg, Das Northäuser-Kloster Sein, 49.

3.) Muckav, Gesch. Steierm., VII, 226.

4.) Tisti, VII, 300.

5.) Hübl, R. N. 882, Denksch. XII, 322.

6.) Stepischnegg, Das Northäuser-Kloster Sein, 53.

od ugradav, dabil. Rešil je tudi grof ta samostan pod čepnine, naj hi pedavniki
na njega in njegove predstavnike pečno obletnico obhajali. V skladu tega je prijavil karko
s pismom od 18. aprila 1444 obljubil, da se bodo ta obletnica, sveta mesca in vigilija,
mi vselej tretji dan po sv. Mihaelimu obhajala in da bodo pedavniki vselej ta dan
dobra vikja jed dajivali. 1)

1445, 31. januarija je tisti grof Fridrik Belgiski Hajekloštu dal nekaj nemljji,
šča v Kapinici in tri duane v Kanharju pod Lembeško goro, naj hi si tam,
kaj ribnike naredili. 2)

1448, 11. marca prada Janes Danninger, mešan v Slav. Bistvici prijavju
jeveju in kanventu v Hajekloštu svoj vinograd pri Slav. Bistvici, „Zindelkeu“
imenovan. Tudi ta vinograd je bil v „Tuttenbergu.“ 3)

1448, 28. oktobra, poli Mukan Dapatic, mešan v Kavikonu Hajekloštu na ob,
letnico vinograd „Chasnau“ imenovan v „Tuttenbergu“ in prada samostanu ob
jednem vinograd pri Devini na „Pippenbergu.“ 4)

1449, 12. marca je v Belgju grof Fridrik Belgiski pet najeklosterskih vinogradov
v „Tuttenbergu“ in Pippenbergu pri Devini pravitl na vsil dan vsake desetine. 5)

1450, 18. novembra prada Andrej Wartenauer Hajekloštu svo je celje kende, nam,
seč Dnamlje in nemljji, podlašniki, vinogradi, vodom, hostami itd. Bičč: Viljem
Achenstret, Fridrik Such, upavitelj v Mitanju, Nikolaj Satudauer, upavitelj
v Manjicah. Kupčija je grof Fridrik Belgiski dne 6. decembra 1450 dabil. 6)

1.) V. Craenen, Belgiska kronika, 68

2.) Tisti, 69.

3.) in 4.) Stejnischnegg, Das Warthäuser-Klosterlein, 54.

5.) Tisti, 54.

6.) Muchar, Gesch. Steierm., VII., 359.

1451, 2. januara prada Viljem Alkenstueit pujoju Youngju in Manuenteu w Hajkloštou kmetijo na Gpouju došnici. 1)

1451, 15. junija, inoči Friderik Kleški, soproga Liganon, hčujio Jurija Glaga, chev Hajkloštou desetino od 52 kmetij, ki so bile pod beljskih grofov. Ti kmetije so ležale v župniji Bonikua in sicev: Sedina (Schäden), Tenauec (Dünnenberg), Gouenje in Gpodnje Dramlje (Ober u. Niederdreming), Gora (Berg), Parkine (Parsing), Dehenjak (Dahnach), Gvuiše (Gruochitz), Haueniše (Hahennitz), Freistein, Vesauce (Vesauen), Ma puch (Manuchen), „Lament“, Madale (Medelach), Kalak (Salog), Pak (Pach) in „demetsch.“ Samostan mu je pa na to dal kmetije w Hacıh (Hatz) w Bohauskem, „Wasaueu“ in pu i chavikau. Ovo pameo je grof Friderik beljski dne 24. junija 1451 odahvil. 2)

1453, 20. januara prada Anduej Wautenauer Hajkloštou kmetu pujoju Youngju jedno kmetijo w Konjški uasi. 3)

1453, 8. avgusta prada Anduej Halencički Hajkloštou nekatera zemljišča in dohod, ke na Gaberniku. 4)

1457, 9. marca prada Akacij Tschungel, gradnik, w Laki pujoju Mikalaju w Hajkloštou zemljišča na Gaberniku pu i Bistrici. 5)

1457, 1. decembra potedi cesar Friderik Hajkloštou, da je 5. vinogradov pu i Slav Bistrici „im Tulenthal, Puppenberg u. Dehein“, katere je bil samostan w dan dohil, desetine puastih. Desetine puastih je navedene vinograde, ke grof Friderik beljski. 6)

1457, 3. decembra, inoči Janes Dichtenberki Hajkloštou dva pujojuška podlašnika.

1.) Aterischnegg, Das Wauthäuser-Worterb Ein, 55.

2.) Muchav, Gesch. Steierm., VII., 361.

3.) 4.) 5.) in 4.) Aterischnegg, 55. in 56.

6.) Muchav, VII., 433.

1458, 16. februarija uklaňe cesar Friderik, upraviteljiema v daiškem tugu, Herman, nu dubše in Nikolaju Stukchel, najredovníkam v Rajekloštev, namesto stedi, katero so bili v dav dobili, in plačujeta na leto 8 št 45 uinajev. 1)

1460, 4. aprila prada Eberhart Dyetenheimer samostanu jedno kapuščeno hišo v Slov. Bistvici. 2)

1462, 8. januarja uklaňe cesar Friderik svojemu upravitelju v Slov. Bistvici, Konradu Lechner, naj in tamšnjih dohodkov samostanu v Rajekloštev in plača vsako leto 20 št 4 šilinge uinajev, — to pa namesto redovníkam v posebno ustanovo nagotavlja, nega Helena in slja. 3)

1463, 23. aprila prada najeklošterski podlažnik Druze v Agoujnih Auečah najekloštev, kemu županu Dukeňu Hensoy v Auečah uinograd v Radselu. 4)

1466, 24. aprila prada najeklošterski prijav Nikolaj Mikaelu, sinu Dykocemu, dvoje višje klič's popojem, da nekaj letnih dohodkov samostanu odrajtuje. 5)

1468, 13. julija prada velikonedeljski kmetur Filip Trenkegl prijaviu Nikolaju v Rajekloštev 4 kmetije v Kalačnem. 5)

1468, 15. novembra prepusti Janen Klebstorffer, ces. sodnik in deželni sodnik v Abelouem najeklošterskemu prijaviu Nikolaju grajščinsko podlažnico Marijo Seydeu in daki nanja Jania pri Kehlju. 6)

1470, „feria 2da post Sancti Mikhani“ kupi samostan od Dorateje, prednice v Stude, nicah kmetije v spodnjih Dramljah. 7)

1.) Kuchav, Gesch. Steierm., VIII., 8.

2.) Stepischnegg, Das Karthäuser-Klosterlein, 56.

3.) Kuchav, Gesch. Steierm., VIII., 24.

4.) Stepischnegg, Das Karthäuser-Klosterlein, 57 in 58.

5.) Schmel, Documenta Hungarica, II., 452.

1441, 13. maja je ista poudnica Dvornetja Hajeklaštou, pradal, deleń, desetine, ad b. vinogradov v „Tulegerberg-u.“

1478, aprila, uklań, cesar Friderik, svojemu upravitelju v Slov. Bistrici, Otmu Hempemer, naj Hajeklaštou, nemudama, in plača, namenta, nagotavljenega, Helena 20 št 4 šilinge, vinarjev, na leto, in sicer, na tri leta, v katerih, redavniki, niso, ničesar dobili.

1478, aprila je isti, pladav, upraviteljima, palin, v Dussel-u, Andreju Wagen in Andreju, ju Stuchperger, uklań, naj pijarju, in konventu, v Hajeklaštou, kisa je, puitańil, da mu, v ustanovno, listino, nagotavljenih, letnih, št. tavańav, soli, ne 4 leta, ni, puejel, ne, mudama, pdujzata, nastanek, in v, prihodnje, redno, dajata, na leto, št. tavańav, soli. 1)

1478, 6. decembra, v name Gregorij Bertec, kupan, v Kagan, od, samostana, v Hajeklaštou, nemjičča, v „Anspeng-u“ pri Tensavi, in Cveti, v najem. 2)

1480, 9. junija, prada, Gona, hči, najnega, Bernhanta, v Melgah, Hajeklaštou, vinograd, v Bejakh. 3)

1494, skiskali, so, tuńki, Hajeklaštou. Po, sv. Yungju, t. l. je, namuč, priuvelo, kakih, 5000, Tuńčinov, na, Kuvataka, proti, Haguelu, in, v, nedeljo, po, sv. Mikaelu, na, Kuanjska, proti, Kuskemu. Ondi, so, se, prepeljali, čen, Saus, in, planili, na, plouenska, Hajerska. Gudo, so, panskajali, skali, Manine, Pilštanjia, Kusma, Studenice, Slov. Bistrici, in, Hajeklaštou, kjer, so, pred, samostanom, ujeti, Kantunijanskega, pijarja, in, dva, druga, redavnika, katere, so, v, drugimi, ujetimi, kristjani, plekli, s, sehoj. Potem, so, se, skunili, proti, Gasi, ter, mnoga, s, semnja, pvedačih, ljudij, palavili, in, tivali, s, sehoj. A, bogatim, plenam, so, se, potem, unili, v, svoj, damouino, Prav, klinu, smenjenih, krajev, kjer, so, se, te, prigodbe, godile, stali, so, pajaki, in, najemniki, nemškega, kralja. Ta, 300, moń

1.) Schmel, Documenta Habsburgica, II, 453.

2.) in 3.) Stejschnegg, Das Mauthäuser-Kloster Sein, 59.

močna truma bi se hito lahko postavila v bran in tučkam plen odumela, pa še
panila serni. Pač pa je nadlegovala uboge kmete in jim napravila mnoga škoda. 1)

1500, 22. januarja prida Urban Petrič in Gornje Bistvice samostanu v Hajje,
kloštru vinograd na Bregu. 2)

1501, 4. junija je škof Sebastijan, "Conaviensis" posvetil dva altarja v kapeli D.
Karije blizu Hajjklostra, ter podelil odpuščke. 3)

1506, 31. oktobra ukane cesar Maksimilijan svojemu univertelju v Belju, naj in
tamašnjih dohodkov samostanu v Hajjkloštru, in plača vsako leto 20 št 4 šilinge
vinarjev, katere je doslej plačeval prad v Slov. Bistvici. 4)

1527 je krinoveca, katere je početkom 16. veka bil Martin Lutov v Kemčiji nase,
jal, našla pot tudi v Hajjkloštru. Takratni prijav Peter III. je napustil samostan
in sv. Katališko cerkev, ter je postal luteran. 5)

Neve pečkratni ukani, dani delama od posvetne, delama od duhovne gospodke,
nanijanja krinovece niso mogli ustaviti, imenoval je Kralj Ferdinand, s prava,
numljenjem izločnovalnega nadškofa Matije in ljubljanskega škofa Kristofa, ki
je ob njem tudi sekauško škofijo pokuhaval, l. 1528 posebne komisije. Le ti naj
bi obiskali vse krajje na Stajerskem, ter inpravevali o pravi, vse kupnike, kaplane,
beneficijate, cerkvene ključarje in kupane. Ova komisija, katere ud je bil tudi
slavence, dr. Vincencij Finkelj, je prišla v Hajjkloštru 30. junija 1528, ter je tje po,
klicala duhovnike s cerkvenimi ključarji in kupani in Kranje, Slov. Bistvice,
Bričinjence in Lanovca. 6)

1.) Slov. Večernice, 1894, 25.
2.), 3.) in 4.) Otepischnegg, 62, in 63.
5.) Osti, 64.
6.) Kn. šk. arhiv v Gradcu.

1531, so dospeli Turki napet, v Rajekloster, tev so dne 1. marca, na kose, naselkali tamšnjega pujsaja Undreja. 1)

1536, 19. septembra se pogodi pujsa katej, v skuhnikam, v Klabnem, navadi, rusene deetine. 2)

Od l. 1556, naprej, nadlegovali so podložnike Rajeklostra in samostanu, velike sitno, he delali Alakali, katere je kralj Ferdinand bil na Stajerskem, naselil. 3)

Odpraviti ranje, neredi, ki so se bili v teku let, v Rajekloster, utihotapili, sdukel je nadvojvoda Karol II. samostan Kartunijanom, tev ga je imočil Kardinalu Kaha, riju Delphinu, v skuhovanje. To se je zgodilo l. 1564, kakor nam vidimo in sledečih listin:

„Bavulus.

«*Horribilis cum diu frustra tentatum esse sentiamus, Monasteria Rudinis Cartusianorum in Provincia nostra Styria per exteras partes reformari, quini, ma videamus per easdem exteras multa ibidem scandala committi: in iunioribus Princi Maurhacensi tanquam Conuicinato Rudinis Cartusianorum per superior, pem Germaniam, ac posthac exterum quempiam in iisdem Monasterijs admittat efflicimusque, ut Adus D. Rachevius Delphinus d. Otis apud Caesariam M^{tem} Princius suas partes, suaque studia cum studio eiusdem Princi Maurhacensis ita conjungat, ut in puenominatis Monasterijs legitima fiat reformatio et collapsa omnia (quantum quidem malitia harum temporum patitur) canonice instaur, rentur. Curabit igitur Devotio N^{ra}, ne in posterum Monasterijs Rudinis Cart, tusianorum tam male, sicuti in Styria factum est, prospiciatur et bene valeat.*

1.) Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 388.

2.) Steyerischnegg, 66.

3.) Mittheil. d. hist. Ver. f. Steierm., XXXI., 29.

Viennae, 12. Octobris 1564.

Ad Generalem Ordinis Cartusianorum.

Mrs. de Anolis etc.

Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit uniuersis. Quod cum ex certarum fidelium nostrorum digna relatione intellexerimus et cognouerimus duo monasteria nostra Astiuae, nempe Scita et Geniach ab dissolutam morum licentiam, aliaque facinora tam exteriorum, quam apostatarum et fugitiuorum personarum quae inibi diu deperunt in temporalibus neque ac spiritualibus interire. Nosque pro eorum de monasteriorum in spiritualibus et temporalibus reformatione et conseruatione omnia quae rite fieri possunt experiamur.

Ad hoc in Dominum Reuerendissimum Zachariam Episcopum Prauensem, cuius fides atque integritas nobis plane perspecta est benigne requisimus, ut eorundem monasteriorum curam suscipiens, non modo praeter posthac iuxta Cartusiani ordinis regulas ibi uiuere, eisque de necessariis ad victum et amictum prauidere diligenter procuraret, sed honorum ac praeventuum omnium temporalium quouis uocabulo illa uocentur, dummodo ad eadem monasteria de iure put, de facto put quouis nomine pertineant, plenariam etiam administrationem et regimen beneplacito hac nostra durante habere non quaeratur, Attendantque diligenter ne dictorum monasteriorum bona in manus prophanas deueniant, uel sub ulla praetextu abalienentur, quinimo abalienata et appignarata quam citissime fieri poterit recuperentur. Signanter uero steundae, seu impositiones publicae quotannis omni modo persoluantur. Comittimus igitur ac tenore praesentium seriasse mandamus, et uolumus et omnes eorundem monasteriorum quomodolibet subditi praedicto Reuerendissimo Domino Episcopo Prauensi tanquam uero et legitimo in temporalibus rectori et administratori omnibusque illius procuratoribus et substitutis pareant ac obediant, pariter etiam omnibus nostris Capitaneis ac Iudicibus expresse mandamus,

ut eandem Episcopum in omnibus et singulis praemissis manuteneant, illique prout
jus exiget favorem et auxilium praestent, executori in his omnibus expressam et piam
voluntatem nostram.

Datum Venae, 8. Novembris 1564.

Paul etc.

Nach dem ein Reithumb bei den Klöstern sein und Sprach große Verschwen-
dung auch allerhand unnützlichkeiten unnd megl so wohl in spiritualibus als tempo-
ralibus gespueret worden. Derhalben ein dan Verursacht auß megl und mitt Auge,
denken, dardurch solche ungehuerliche verschwendung, megl und unnützlichkai-
ten abgestellt und notwendige ersprießliche quette einschung kurgenommen werden
machen, unnd ein nun derwegen solche Klöster verhaltung und administration
dem Ohnmündigen unserm lieben Undächtigen Kacharia Delphino Bischauen zu
Prav zuverehen für das Ratsamist bedacht. So ist demnach unser gnedigen be-
velch an euch unnd möllen das ihr gedachter Klöster alle jede liegende unnd parren,
die quetten ordentlich beschreiben, zwei gleich lautende Inventaria aufrichten, und
dan ihme dem gedachten Bischoue, oder seinem gemalthaber unnd Machthaber
errenten Klöster sambt allen denselben ein und Zugehörung Popsel neben dem
Inventario vellig ein antworten. Das andere aber unns zukommen lassen unnd
dannehen Quetter aufrichtung berichten möllet. Davan ersiehet ihr unser gnedigen
willen unnd entliche gefellige meinung.

Wien den 13. Novemker 1564.

An Bischoue zu Laibach Abbt zu Rain unnd verwalter zu Billj. " 1)

Kardinal in papen punciy Delfin je in ocil Kacij klöster, vaskuhovanje v Italiju
Seagnola in Kiemone, a gmatno stanje samostana, se s tem nikakav ni nhaljivalo.

1.) Stejnischnegg, Das Karthäuser-Kloster sein, 72 — 74.

Leto na letam so se množile puitaške podlašnikov, kateri je nova gospodstva hudo stiskala. Nadvojvoda Karol je vedno bolj spomnjal, da se je val, kajti kardinal ni izpolnil pogojev, pod katerimi je samostan v poskušanje preuvel. To je kantoni, janskemu vedu dalo upanje, da dahi stvarstveni samostan papet nanaj. d. 1545. je generalni kapitelj invalil Jurija Kentgrafl-a in plemenite paitaške podavine na prednika v Hajeklaštou tev mu dal potuehna pooblastila, da bi se pri apostolski stolici potegoval na to, da se vedu vime odvzeti samostan. Obled tega podal se je Kentgrafl v Rim. Papež Gregorij VIII. ga je milostljivo posprejel tev je bil poljen prosnja vedu uslišati, če bodo pogajanja v Delphinom imela povoljen uspeh. Nev pa je slednji stavlil puenapete kahteue, moral se je Kentgrafl, viniti s pravnimi poska, mi in Rima tev je danu pvede umul v Benedkah dne 19. septembra 1545.

Kadalina pogajanja je vodil pijou Andrej. Nadvojvoda Karol je l. 1544. po, stal v tej zadevi komisarije v Hajeklaštou tev jim je dal sledeće navodilo:

„Die Keyer Claster Seyn und Seynach seint dem Herren Cardinal Delphino, sam 8. Tag Nouembri des 64ten Jahres von New Ern. Ruth, mit folgenden Con, ditionen, bevolchen und vertraut worden.

Damit dieselbigen in Geistlichen und Weltlichen, wolbestelt und versehen Hüfft, lich und mesentlich gehalten müenden.

Das Herr Cardinal Cartheuserandens Renth nach derselben Regel, alda Gott dienen und erhalten solle, damit New Ern gehörliche Rottdufft, von Kraung und Blayden, vleissig fürgesehen werde.

Das die quetter so von Rechts wegen oder aus alten Herkomen dahin gehörig in fremhte Mhandt, von gemelten Clästen nicht khumen weder verkauft, Maul, recht, nach versent, oder in ainichen weeg vrentt werden, durchaus an allen Bes, tent.

Das New Justl. Ruth. genedigste Maining, in dieser dem Herren Cardinal

Commissio secreti Domini Archiducis a die postea Febr. 1574. " 1)

Namque, ut Hajekloster, ut postajale, pedno halj nálastne. Avadi tega náčel je gene,,
nal Kantunijanskega reda, pedno misliti ná to, kako hi magel Hajekloster papet, nanaj
dohiti. Dne 3. augusta 1578 je pisal v tej zadevi provinciálnemu punitatorju Andreju
takó-le:

„ Frater Bernardus Humilis Prior Domus Maioris Barthusiae, totiusque ordinis
Barthusiensis Generalis Magister Reverendo Patri et fratri in Christo charissimo
Domino Andreae Dittio Priori Domus Barthusiae (genrico) provinciae Alemanniae
Superioris Visitatori, salutem et obedientiae sublimae praemium.

Est dicitis ad nos Vestris intelleximus Romanum provinciae Vestrae desolationem
et statum largo lachrymanum flumine deplorandum. Unde nos per moti cepimus
animo, rationeque lustrare, quomodo tantis malis remedia opportuna adhibere
possemus. Sane, omnibus simul prospicere ac consulere non minoris est laboris, quam
Aegiae stibula purgare. Aliquibus tamen quibus maxima necessitas, aut ruina
imminet, providere sperae precium ducimus, et hinc est, quod de Vestra prudentia,
integritate et solertia plurimum confidentes, Vobis tenore praesentium committi,
mus et mandamus. At cum Illustrissimo Domino Domino Cardinale Delphino
campanatis et conveniatis super domibus ordinis nostri Sicuti et Geyrach, quatenus
proposita et persolvenda Vbi pecuniae summa, quam rationabilem aut ecclesiae
minus incommadam judicaveritis, dictae domus ordini restituantur, ut aliquando
Domino iuvante Divinum officium in eis celebretur, ad ipsius sempiterni et Omnia,
potentis Dei laudem et animarum salutem profectum. Quod si tanta pecunia,
cum Vbi et summa non sit, in promptu a fidelibus amicis ordinis illam mutuo
accipietis nomine ordinis nostri, pro cuius restitutione et satisfactione poteritis

1) Stejschnegg, Das Warthäuser-Kloster Sein, 46 in 74

bona aliqua eorundem monasteriorum Creditarij vel Creditaribus pignoris loco tradere ad certum tempus, vel etiam in perpetuum Vendere Maxime, vero Illustris ac Nobilis Dominus Dominus Ottolino bene de pudine nostro merito, cuius etiam pre- ti consilio superscripta peragetis prout commodum put minus incommodum Ec- clesiae iudicaveritis.

Impatientes Nobis plenam Capituli Generalis auctoritatem in his et aliis simi- libus casibus. In quorum fidem presentibus manu nostra et scribae nostrij subsig- natis. Sigillum pedinis apponi fecimus. Carthusiae die 3. Augusti 1578.

Bernardus prior Carthusiae.

Frater Mathias Martinus Scriba Capituli generalis. 1)

Pr. dolgotravnih pismovanah se je Kardinal Delphin, slednjič, vendar le udal, ter je dne 1. decembra 1579, persoluta magna⁺ summa pecuniarum⁺ privolil, da se Hajk, Klostev, napet in voči, redi. Dne 9. t. m. je Ottolin, namnanil prijazju Andreju, da mu je sel privolil Kardinalova odpora, in da se tanej in vočitev samostana lahko tako j in voči. Med tega, so Kartunijani Hajk klostev dne 9. februarija 1580, napet, prevneli ter ga Janenu, prijazju v Pletorjah, v pskuhanje in vočili.

Čas tem, se palastne panmeve niso, ppoljiale; samostan je pripadal, vedno bolj in bolj, da se niti davkov ni, magel vedno plačevati. Karadi tega je nadvojvoda Karal, febr. 1589, in vočil, v Junklastram, tudi Hajk klostev, v pskuhanje, in voči, spatu Gunijju Otrey, seisen, ki je obljubil, nastale davke, plačati, v teku, tega leta. Aplauni Kapi- telj Kartunijanskega, reda je, sicer l. 1590, navočil, Stanislavu, prijazju, v Pletorjah, naj, pri papenu, in nadvojvodi Karalu, posveduje, da se, pba, samostana, redi, napet, pveneta, a, Nev je, Stanislav, febr. septembra, t. l. v Gradcu, umel, je, nadeva, nas, pala. 2)

1.) Hesperischnegg, Das Mauthäuser - Klosterlein, 78.

2.) V. Oranien, Das Bisthum, u. die Diöcese Savant, IV., 320 — 322.

Med tem, so bili jezuiti v Gradcu ustanovili Kolegij in še nadvojvoda Karolje namejal, nekateri samostane, med njimi tudi Hajčkova s papeževim dovoljenjem inočiiti jezuitam v Gradcu. Ker pa je on še dne 10. julija 1570 umel, inužil je isto dne 4. maja 1571 nadvojvoda Ernest, ki je namesto mlada letnega Ferdinanda nekaj let vladal.

Ostična listina se glasi: „ - - - Pro munere et officii nostri ratione puthavi, tateque, qua' hac in parte fungimur, duo illa monasteria Seitz et Spinach in inferiori Styria dice. Aquil. sita, olim ordinis Carthusianorum, nunc vero regulariibus personis illius ordinis necessarioque cultu destituta Sicuti v. P. M. voluntate et pua, pua motu, jam usque ab anno 1586 saepe dicto collegio Graecensi cum pua soluen, pae annuae pensionis Seminarii pontificis Graecensi applicanda, hactenus autem pua ab causas adhuc ita relicta, et ut partim debita, quoad pua fieri posset, respectu illorum monasteriorum soluerentur, ab alienata redimerentur, fundi neglecti melius colerentur, partim ad sustentandum jam commemoratum Graecense Seminarium sumptus inde parigerentur, cum omnibus bonis, aedificiis, ecclesiis earumque Censadiis, aliisque rebus tam mobilibus, fructibus, redditibus, praeventibus, iuribus, pventianibus, actianibus, pprivilegiis, immunitatibus, libertatibus ac emolumentis quibus cunque, quae olim ad dicta monasteria - pertinuerunt, aut etiam nunc pertinent, interveniente apostolica puthoritate et confirmatione tenere praesentium dicto collegio nunc et in perpetuum applicamus et pleno iure tradimus et ineam, paramus.

Datata in Metropoli Graec 4. Maii 1591. " 1)

„Pa jezuiti so se Hajčkova kmalu naveličali, in vsled njihove puašnje je nadvojvoda Ferdinand „ monasterium penitus collapsum " dne 1. decembra 1595

1.) V. Dražen, IV., b., 322 in 323.

popet, unil Kantunijanam. Otem parova, nek najeklosterki, napisnil tako-le:
 „ Anno insequenti 1595 cum nimia paupertas monasterium Gayn et Gaynach
 non tantum subministrare posset, ut secundum sanctionem Diplomatis Clemen-
 tini et promissionem prapriae ipsius Quintanae manus subscriptione ~~confirma-~~
 firmatam Alumnatus Pontificis Graecii erecta annua pensio persolvi valeret
 agentibus Illmo et Reud.^{mo} Hieronymo Comite Austriae et Austriae Apostolico,
 ac R. P. Francisco de Quintana Commissario Ordinis nostri eo deventum est,
 ut monasterium Gaynach pro pensione annua Alumnatus Graecensis cederet, et
 Metiacense, alterum nostri Ordinis monasterium, exigendo Collegio Sabacensi
 Societatis. Ordini vero nostro duo solum nimirum Traianis et Gayn monasteria
 relicta, cui secundo saepe nominatum Schleinis officium cum decimis in Dichten,
 Wald et Reichenburg adiudicatum et disemptum totum a monasterio Metiacen-
 si. Quae omnia a Ser.^{mo} Ferdinando Archiduce 6. mensis Novembris dicti anni
 95^{ti} ratificata et ~~per~~ sequenti 96to Martii die 23. Romae a Clemente VIII. con-
 firmata. 1)

Otem čau, a gotovo je popred, nego so samostan popet vlast, dobili Kantuni,
 jani, škikal je oglejski škak Francisek Barkhaus, kakav druge samostane na
 Stajerskem, tudi Najekloster. Njegovo dotično povelje na papeža Klementa VIII.
 s dne 29. junija 1594 ni ravno ugodno tev kaže, da je med tamšnjimi redovniki
 bilo malo samostanskega duha in reda. Glasi se v izvorniku tako-le:

„ Si visitavano poi tutte le parochiali circconvicine, dicendo il camino fin
 sotto Petavia, ch'è sul fiume Orava, nel qual braccio furano visitati due
 monasterii, uno de' Sain du Chantasini, e l'altro Studenin di manache
 Dominicane.

1.) V. Oravien, IV., b., 324.

Al ~~tu~~ primo non si trovò regola alcuna, ne altro vi si scorgeva, che l'abitato e la tanura, non essendo ne capo, ne Biene alcuna; cocendosi carni liberamente, e praticando ogni sorta di gente, senz' altra proibizione.

Di fatti fecero resistenza d' ammettermi alla visita, e sebbene sono state lasciate loro ed intimate le costituzioni, non però, che abbiano opinione di non volerle osservare, allegando li privilegi del loro monastero, sebbene in faccia gli fu letto il Breve Apostolico di N. S. Santità. " 1)

Odlej so Kantunijani Hajekloštev posedali do l. 1482, ko je samostan bil natot. Oni pa ne jše dake nam je pred usem pomeniti, da so uporniki Hajekloštev dua, kat' propali, namuč l. 1630. in 1635. Alasti l. 1630. so v samostanu zelo dije, pa sajali in ognamno škodo povzročili. V samostanu je bilo okoli 3000 kmetov. Redarjike so pregnali, naselili vse prostane, pijančevali in vangažali, do klev ni prihitel Dietrichstein, s kanjiki tje in s stražniki, obdal usih inhadov. Nekateri uporniki so nato poskakali čez visoko kido, je tev se delama pešili, druge so najaki brez usmiljenja ubili. " 2)

Dne 5. avgusta 1692. je samostan kupil grajsčine Kanjice, Trubnik in Hehen, strecit na 48. 331 gld., a dne 4. decembra 1704 mu je papež Klemen XI. podelil še Kanjiško nadšupnijo, katero je potem bližnu 30 let posedal in po namestnih šupnikih skuhaval.

Čez 600 let se je samostan počeno ustavljal, pa nim ne gadam, a vsedenalno leto 1482, ki je marsikatero pedavniško naselbino uganobilo, puincelo je tudi njemu pogin. " 3)

1.) Stejnischnegg, l. p., 82 in 83.

2.) Klein, Geschichte des Christenthums in Oest., v., 158.

3.) Stejnischnegg, l. p., 91 — 94.

Dne 22. januarja 1782 je ces. komisar, gubernijalni svetnik (svetovalec) grof Franc Sturkh kartinjanom v Hajekloštev pisanil, da je njihov samostan zatet in da morajo vsi redovniki v pol letu, — tedaj do 22. junija t. l. samostan napustiti.

V Hajekloštev je živelo takrat 16 redovnikov, namuč 13 duhovnikov in 3 bratje. Prednik Anthelm Pintav se je preselil v klanikov ter je sudi umel, a drugi redovniki so se ponesli na ranne kraje ter deloma slušili kot dušni pastirji.

Kakov je in dotičnega inventarja nasvidno, imel je samostan takrat 241. 666 gld. čistega premoženja, deloma v gotovini in dragocenostih, deloma pa v puidelkih, nem., ljisčih in stavbah. Premično blago, kotakaj prodali, nepremično pa je prevela vlada v svoje oskubovanje, le hiša v Gradcu je takaj prodala. 1)

Obr 45 let slabege gospodarstva, sklenila je vlada tudi ostalo po dražki prodati. Dražka se je vsila v Gradcu dne 9. julija 1827. Najsičino Hajekloštev, puistavo v Klíčah so, inklicali na 22. 841 gld. 35 Kr. Ta dražsičina je obsegala:

1.) Poslopja:

2.) Zemljišča, in sicev razdeljena v tri puistave: Hajekloštev, Klíč in Mamno (Gumming), namuč:

- a.) 36 sualow 883 □ sešn. njiv,
- b.) 2 " 653 " puistav,
- c.) 108 " 1213 " traunikov,
- d.) 225 " 841 " pašnikov.

3.) Kihniki, skup 26 sualow 80 □ sešn.

4.) Vinograd, skup 14 sualow 1524 □ sešn., uraven pa še 650 □ sešn. traunikov in 2 suala 1440 □ sešn. pašnikov, — v vidano uničarjjo in veliko pučis.

5.) Hoste 2353 sualow 344 □ sešn., a s servituti sklavine.

1) Wolf, Die Aufhebung der Klöster in Innerösterreich, 66 — 69.

6.) Dominikalni dohodki od podlašnikov, prinašajoči po napisu denelne zemljiške knjige 2725 gld.

7.) Prepisnina, mtruščina in druge pristojbine.

8.) Desetina.

9.) dav.

10.) Kihicija.

11.) Patronske in vogtjiske pravice.

12.) Krahovni skuaj.

Prav to in še tudi Monjice ter Oplotnice je kupil knez Vilijand Windischgrau, za 193.000 gld., 1) staroslavni Hajčki samostan pa je napisčen pameval, ter je v nekate, nih letih postal tužna pravilina. „Sie transit gloria mundi!“ —

1.) Atterischnegg, l. c., 100.